Ազգ
Azg armenian daily

25 ՀՈՒՆԻՍ 1994, ՇԱԲԱԹ # 119 (622)

SALCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից
ՇԱՔԱՐ, ՍԹԵՐԻՆ, ԽՈՒՋԻ, ԿԱԹՆԱՓՈՇԻ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ նավով եւ ինքնաթիռով

ԵՐԵՎԱՆ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Ղարաբաղի ղեկավարներին

Երեկ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը խորհրդակցական հանդիպում ունեցավ Ղարաբաղի ղեկավարության հետ: Ղարաբաղի պատվիրակության կազմում էին ԼՂՀ ՊՊԿ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանը, պաշտպանության բանակի հրամանատար գեներալ-մայոր Սամվել Բաբայանը: Հանդիպման ժամանակ քննարկվեցին ադրբեջանա-ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ընթացքի ներկա փուլի վերլուծությունը եւ առաջիկա հնարավորությունները: Հայաստանի կողմից հանդիպմանը ներկա էին պետնախարար Վազգեն Սարգսյանը, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը, արտգործնախարար Վահան Փափազյանը, ԱԱՊՎ պետի պաշտոնակատար Դավիթ Շահնազարյանը, ներքին գործերի նախարար Վանո Սիրադեղյանը, արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանը: ՀՀ նախագահի աշխատակազմ այլ մանրամասնություններ չհաղորդեց:

ԱԹԵՆՔ

Ռումբի պայթյուն Եվրախորհրդարանի ներկայացուցչությունում

ՆԻԿՈՍԻԱ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Հունիսի 24-ի առավոտյան, Կորֆու կղզում Եվրամիության պետությունների ղեկավարների հանդիպումից մի քանի ժամ առաջ Աթենքի կենտրոնում, Եվրախորհրդարանի ներկայացուցչությունում ռումբ պայթեց: Բարեբախտաբար, մարդկային զոհեր չկան, միայն ջարդվել են մոտակա շենքերի ապակիները: Ոստիկանությունը շրջափակել է շրջանը, զգուշանալով նոր հնարավոր դիվերսիայից: Առայժմ ոչ ոք իր վրա չի վերցրել պայթյունի պատասխանատվությունը:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Միջնորդական նոր բանաձեւ ծնվեց Բաքվում

«Առանց Մոսկվայի միջնորդության հնարավոր չէ լուծ գնալ»

ԲԱՔՈՒ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայ-ադրբեջանական հակամարտության գոտում խաղաղության որոնումներն անցած շաբաթ դրսեւորվեցին միջնորդության նոր բանաձեւի ծնունդով. ԵԱՀԽ-Ռուսաստան-ԱՄՀ: Բանաձեւի հեղինակ Յան Էլիասոնը, ում այցելել է տարածաշրջան. Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ ունեցած հանդիպման ժամանակ հայտարարել է, որ բանակցությունների ընթացքում հաջողությունը հնարավոր է այդ միջնորդների գործողությունների լիակատար համակարգման դեպքում միայն:

Այսպիսով, ԵԱՀԽ Մինսկի խումբը ուշ չափով տեղի է տվել որոշակի խորափոխականության գործակիցներ ընդունելով Ռուսաստանին եւ ԱՄՀ-ին: Մի շարք քաղվեցի փորձագետներ դիտում են, որ նախկին ԽՍՀՄ տարածքում հակամարտությունների կարգավորումն առանց Ռուսաստանի մասնակցության հնարավոր չէ: Որոշ փաստագետներ առհասարակ գտնում են, որ առանց նման գործակցության Մինսկի խմբի առաքելությունը մատնված է ձախողման: Ինքը Էլիասոնը ստիպված էր խոստովանել, որ այսօրվա դրությամբ խաղաղարար գործընթացի գլխավոր նվաճումը երկարատեւ հրադադարը, ձեռք բերվեց Ռուսաստանի մասնակցության շնորհիվ: «Երբ մենք միանամոտ չաշխատենք, ապա կձախողենք ամբողջ գործը», լրագրողներին հայտարարել է շվեդ դիվանագետը:

Թերեւս, նման համագործակցության օգտին խոսող մի փաստարկն էլ այն է, որ գործելով միասին, ԵԱՀԽ-ն ու Ռուսաստանը կարող են օգնել հակամարտ կողմերի միջեւ անվստահության վերացմանը դառնալով նրանցից յուրաքանչյուրի եւ առհասարակ խաղաղարար գործընթացի երաշխավորները:

Պաշտոնական Բաքուն բացահայտորեն ցույց է տալիս է, որ խաղաղության նոր բանաձեւն իրեն միանգամայն բավարարում է: Այստեղ արդեն բոլորի համար պարզ է, որ առանց Ռուսաստանի միջնորդության հնարավոր չէ լուծ գնալ: Միեւնույն ժամանակ, վերլուծողների կարծիքով, Ադրբեջանի համար նոր բանաձեւի «դրական կողմն» այն է, որ ԵԱՀԽ-ը հանդես է գալիս որպես Ռուսաստանի յուրօրինակ «հակակշիռ»:

Ի դեպ, չի կարելի չնկատել, որ Ադրբեջանի ղեկավարության վերջին գործողությունները նպատակաուղղված են այն բանին, որ միասնական հունով գործադրվեն բոլոր խաղաղարար ջանքերը: Դա պայմանավորված է նրանով, որ «Ադրբեջանի համար հակամարտության ձգձգումը պարզապես կործանարար է»: Ուստի Ալիեւը շտապեցնում է միջնորդներին, դրդելով հրադադարին հաջորդող ներքաղաքական ճանապարհի իրականացմանը: Ադրբեջանի համար դա ամենից առաջ բռնազավթված տարածքների ազատագրումն է ու փախստականների վերադարձն իրենց օջախներ: Սրանից առնվազն դրվում է Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը: Ընդ որում Ադրբեջանի ղեկավարությունը հայտարարում է, թե իրենք միջնորդների հետ համաձայն պատրաստ է ապահովել Լեռնային Ղարաբաղի հայերի անվտանգության երաշխիքները եւ չի բացառում տարածաշրջան, այսպես կոչված, «անվտանգության զորակազմ» մտցնելու հնարավորությունը, որը նախկինում իրենք կտրականապես մերժում էր:

Այսպես թե այնպես, այժմ շատերն են այն կարծիքին, որ վերամիջազգայնացման դիմակայությամբ առաջացած բոլոր հարցերը սկզբունքորեն լուծել կարող է միայն հակամարտ կողմերի միջեւ կնքվող համապարփակ քաղաքական պայմանագիրը:

ՎՐԱՑ-ԱԲԽԱԶԱԿԱՆ ԳՈՏԻ

Խաղաղարար ուժերի մուտքը այսօրվանից

ԹԲԻԼԻՍԻ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Ռուսաստանի խաղաղապահ ուժերի զորամասերը վրաց-աբխազական հակամարտության գոտի կմտնեն վաղը հունիսի 25-ին եւ դիրքեր կգրավեն Ինգուրի գետի արեւելյան ափի երկայնքով: Այդ մասին այսօր Անդրկովկասում գտնվող ռուսաստանյան զորախմբի մամուլի կենտրոնում հայտարարեց զորախմբի անձնակազմի հետ տարվող աշխատանքի գծով հրամանատարի տեղակալ, գեներալ-մայոր Վասիլի Բելչենկոն:

Նրա ասելով, զորքերի տեղաբաշխման գոտում տեղակայվելու են ջոկ հետեւակ, եւ մի քանի դիտակետ:

Գեներալը նշեց, որ որեւէ առանձին դեպքում խաղաղապահ ուժերը, պայմանավորվածության համաձայն, «կրակ կբացեն ի պատասխան կրակի»: Միաժամանակ նա հույս հայտնեց, որ այդպիսի բան տեղի չի ունենա, քանի որ, ինչպես վրացական, այնպես էլ աբխազական կողմերը, բարոյապես կվերաբերեն ռուսաստանյան զորքերի առաքելությանը, առանց որի անհնար է խաղաղության հասնել տարածաշրջանում:

«Սվոբոդնայա Գրուզիա» թերթը ձեռնարկել է անցկացրել ռուսաստանյան խաղաղապահ ուժերի վրաց-աբխազական հակամարտության գոտի մտցնելու առնչությամբ: Այն հարցին, թե դա արդյոք կնպաստի՞ երկրի տարածքային ամբողջականության վերականգնելու գործին, հաստատական պատասխան են տվել հարցման ենթարկվածների 44,9 տոկոսը: Այդ գործողության նկատմամբ անվստահություն է հայտնել 38,7 տոկոսը, իսկ հարցման ենթարկվածների 16,4 տոկոսը դժվարացել է հայտնել իր տեսակետը:

Մյուս կողմից, Էդուարդ Շեւարդնաձեի հրամանագրով Վրաստանի պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ է նշանակվել գեներալ Ռաժդեն Բիցաձեն, որը նախկինում ղեկավարում էր անդրկովկասյան օկրուգի ռազմական առեւտրի վարչությունը, իսկ արդեն Անդրկովկասում տեղաբաշխված ռուսաստանյան զորախումբը:

ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ

Ելցինը գոհ է համաձայնագրից

ԿՈՐՖՈՒ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը հունիսի 24-ին հունական Կորֆու կղզում համաձայնագիր ստորագրեց Եվրոպական խորհրդի հետ: Այդ եւ դրան նախորդած ՆԱՏՕ-ի ծրագրին Ռուսաստանի միանալու մասին պայմանագրի ստորագրումը Ելցինը համարեց Ռուսաստանի իշխանությունների մտածված քաղաքականության արդյունք: Բորիս Ելցինը բարձր գնահատեց Եվրոպական խորհրդի հետ ստորագրած պայմանագիրը հիշեցնելով, որ տակավին վերջերս դեռ վեճեր էին ընթանում Ռուսաստանի կողմից Եվրոպայում առաջ եւ այլ ուղղությամբ վաճառելու իրավունքի շուրջ: Ռուսաստանի նախագահի կարծիքով, այժմ գտնվել է հավասարակշիռ լուծում, որի հետեւանքով Ռուսաստանը Եվրոպա է մտնում հավասարի իրավունքով, առանց իր շահերի զոհաբերման, ինչը դեռ առաջ է ոչ եվրոպական մի շարք երկրների հետ հարաբերություններում:

Հունիսի 24-ին Բորիս Ելցինը Կորֆուից մեկնեց Աթենք: Հունիսի 25-ին ակնկալվում է նրա վերադարձը Մոսկվա:

ՃԱՊՈՆԻԱ

ԱՄՆ-ը պահանջում է լրիվ տվյալներ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բիլ Քլինթոնի վարչակազմը լրջորեն մտահոգված է այն բանից, որ միջուկային սպառազինությունների վերաբերյալ Միացյալ Նահանգներին Ռուսաստանի հաղորդած տեղեկություններ «թերի են եւ պարունակում են անճիշտ հակասություններ»: Այդ մասին հինգշաբթի հայտարարեց ԿՀՎ տնօրեն Ջեյմս Վուլսին: Նա նշեց, որ հաղորդված տեղեկություններում «Ռուսաստանը չի հայտարարել երկրաբանական սպառազինությունների մշակման կամ արտադրության որեւէ ծրագրի մասին»: Միեւնույն ժամանակ Վաշինգտոնը վաղուց այն կարծիքին է, որ խորհրդային Միությունը նախագծել եւ մշակել է նման ծրագիր:

Պաշտել Արաֆաթին եւ իր շրջապատին

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսրայելցիների մեծ մասը գտնում է, որ Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության ղեկավար Յասեր Արաֆաթը եւ իր շրջապատը պետք է դասի տրվեն ահաբեկչական գործունեությանը մեղսակից լինելու համար: «Գելապ-Իսրայել» ինստիտուտի անցկացրած հանրային կարծիքի հարցման համաձայն, այս տեսակետը պաշտպանում է հարցման մասնակիցների մոտ 66 տոկոսը:

Մեծագույն նվաճում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ փոխնախագահ Ալբերտ Գորը բոլոր ժամանակների ռուս-ամերիկյան հարաբերությունների մեծագույն տնտեսական նվաճումն է համարել Սախալինի նավթի ու գազի հանքահորերի համատեղ շահագործման համաձայնագիրը, որ օրերս ստորագրվեց Վաշինգտոնում: Նախագիծը գնահատվում է 10 մլրդ դոլար: Այն, ըստ Ալբերտ Գորի, դրական ազդանշան կդառնա ամերիկյան ներդրողների համար Ռուսաստանում լայն գործունեություն ծավալելու:

ՄԱԿ

Անդրեյ Կոզիրեւ. «6-ամսյա ժամկետ Աբխազիայում խաղաղարարների համար»

ՄԱԿ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին պաշտոնապես ծանուցեց Աբխազիայում նոր Ակտիվանհատությունը կանխելու նպատակով վեց ամսով ԱՊՀ խաղաղարար կոլեկտիվ ուժերի տեղաբաշխման մասին: Դա նշվում է Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիին ուղված նամակում, որն այստեղ տարածվեց հինգշաբթի օրը որպես Անվտանգության խորհրդի փաստաթուղթ:

«Աբխազիայում, Վրաստանի Հանրապետությունում իրադրությունը լարված մնում է խիստ լարված եւ լի է նոր առճակատման վտանգով: Ավելի քան 250 հազար գաղթականների ու տեղահանվածների խնդրի լուծված չլինելը ստեղծում է իրադարձությունների ցանկացած զարգացման հնարավորություն, ներառյալ անկանխատեսելի տարերի առաջ կբերող գործողություններ», նշել է Կոզիրեւը:

Նախարարը նշել է, որ թեեւ միջազգային հանրությունը հասկանում է, որ առանց խաղաղապահ գործողության Աբխազիայում անհնար է լուծ գնալ, այդուհանդերձ նա ձգձգում է Աբխազիայում ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժեր բերելու որոշման ընդունումը, վկայակոչելով «պաշտոնյա պայմանների բացակայությանը»:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Թուրքիան կարող է հրաժարվել ամերիկյան օգնությունից

ԱՆԿԱՐԱ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը հինգշաբթի հայտարարեց, որ երկիրը մերժում է ամերիկյան ռազմական օգնություն ցույց տալու մասին ԱՄՆ-ի Սենատի ընդունած որոշումը: «Օրենսդիրները Թուրքիային ռազմական օգնություն տրամադրելը շաղկապել են այն Քրդական աշխատավորական կուսակցության գրոհայինների դեմ պայքարելու համար չօգտագործելու պայմանի հետ, այն դեպքում, երբ վերջիններս զինված պայքար են մղում թուրքական բանակի դեմ»:

Անկարան մերժում է Արեւմտյան քննադատությունը, որը Թուրքիային մեղադրում է, երկրի հարավ-արեւելյան շրջաններում քրդերի իրավունքները խախտելու մեջ, որտեղ 1984 թ-ից վեր թուրքական բանակի եւ Քրդական աշխատավորական կուսակցության ջոկատների զինված ընդհարումների հետեւանքով 12 հազար մարդ է զոհվել:

Թանսու Չիլլերը ԱՄՆ-ի Սենատի որոշումը գնահատել է որպես մեծ անարդարություն բարեկամ պետության կողմից, որը հետեւում է նույն արժեքներին եւ իդեալներին: Վարչապետը նշեց, որ ԱՄՆ կուղարկի խորհրդարանականների, զարմանալ մարդկանց եւ լրագրողների պատվիրակություն Անկարայի դիրքորոշումը պարզաբանելու նպատակով: «Եթե նրանք մեզ չհասկանան, ապա Թուրքիան կարող է մերժել ԱՄՆ-ի ռազմական օգնությունը», ընդգծեց Թանսու Չիլլերը:

digitised by A.R.A.R.@

ԲԺՇԿՈՒԹՅՈՒՆ

Խուճապահար լինելու հարկ չկա

Տուբերկուլոզը դեռեւս համաճարակային չէ

Արեւմյան ռադիոկայանների ու Մոսկվայի հեռուստատեսության օրերս, ի թիվս նախկին ԽՍՀՄ-ի որոշ հանրապետությունների, տուբերկուլոզի բռնկման օջախ հայտարարեցին նաեւ Հայաստանը: Ցեխս, շրջափակ երկրին մեկուսացման եւս մի առիթ ու կոլխոսյան ազգային դատապարտություն ունեցողների համար էլի մի հոգեբանական գրոհ, որովհետեւ ՀՀ առողջապահության նախարարության տվյալներով, տուբերկուլոզով հիվանդացության ցուցանիշը Հայաստանում չափազանց հեռու է համաճարակայինից:

Այնուամենայնիվ, հիվանդությունն այստեղ գլուխ է բարձրացնում այնքանով, որքանով առավել զգալի են դարձել տուբերկուլոզի ծանր տեսակները եւ ավելի երիտասարդ հասակում վարակումները: 1992 թ. հիվանդացությունը կազմել է 18 (100 հազ. բնակչությանը), 93 թ. 16,8: Անկումը, ըստ մասնագետների, ճիշտ պատկեր չի տալիս, քանի որ վերջին տարիներին հիվանդությունը գուցե բուժվում է մասնավոր բժիշկների կողմից եւ չի գրանցվում հիվանդացությունը: Երեւույթը խիստ անբուժելի է եւ կարող է նպաստել հիվանդության բուժման երկարաձգմանը: Անցյալ տարի հիվանդացել է այս հիվանդությամբ (առաջին անգամ) 600 մարդ, որից 70-ը երեխա: Այժմ հանրապետությունում գրանցված է ընդամենը 7356 հիվանդ: Թեեւ այս հիվանդության աշխուժացումն՝ ուղիղ համեմատական է սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական ճգնաժամերի աճմանը, բայց ամբողջ աշխարհում, անգամ «զարգացած եւ կայուն» երկրներում, նկատվում է բռնկումով հիվանդացության թեթեւակի աճ:

Տուբերկուլոզը (թոքախտ) մարդու եւ կենդանիների վարակիչ հիվանդություն է: Նրա ախտանիշների նկարագրություններ կան հին հունական, եգիպտական դպտիռումներում, հնդկական ձեռագրերում, Հիպոկրատի, Մխիթար Հերացու, Գրիգորիսի աշխատանքներում: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության տվյալներով տնտեսապես զարգացած երկրներում տուբերկուլոզից մահացությունը գրավում է 8-9-րդ, իսկ զարգացող երկրներում 3-4-րդ տեղերը: Վարակի հիմնական աղբյուրը տուբերկուլոզով հիվանդ մարդն է: Վարակն օրգանիզմ է թափանցում շնչառական ուղիներով, հնարավոր է վարակում նաեւ հիվանդ կենդանիների, հատկապես խոշոր եղջերավոր անասունների, եւ բույսերի միսը, ձուն, կաթը օգտագործելիս: Հիվանդության զարգացմանը նպաստում են ոչ լիարժեք սնունդը, աշխատանքի անբարենպաստ պայմանները: Ախտորոշումը կատարվում է ռենտգենաբանական (հիմնականում՝ ֆլյուորոգրաֆիա) մեթոդներով, խորխի հետազոտությամբ եւ այլն:

Հիվանդությունը կանխարգելվում է նորածիններին ԲՑԺ պատվաստումով եւ մինչեւ 30 տարեկան չհիվանդացածների ԲՑԺ ռեվակցինացիայով, ստուգիչ Պիրկեի եւ Մանտուի ալերգիական ռեակցիաներով:

ՀՀ առողջապահության նախարարությունը 1992 թվից կառավարության հանձնարարությամբ մշակում է տուբերկուլոզի դեմ պայքարի ազգային ծրագիր, որն ընդգրկում է հիվանդության բուժման, կանխարգելման, բուժական բազաներ ստեղծելու բոլոր միջոցառումները: Ծրագրի հիմնադրույթներն արդեն պատրաստ են: Նախարարությունը ձեռնամուխ է եղել ամբողջ հանրապետությունում տվյալ հիվանդության տարածման եւ զարգացման պատկեր ստեղծելուն: Ուսումնասիրվել են Շիրակի գոտին, Վանաձոր, Դիլիջան քաղաքները, Արարատի, Սպիտակի շրջանները: Այժմ սկսվել են հետազոտությունները Երեւանում: Այս տարվա մարտի 31-ին նախարարությունում ստեղծվել է տուբերկուլոզի դեմ պայքարի կոորդինացիոն հանձնաժողով, որի նախագահը բուժկանխարգելիչ կայերի եւ գիտության վարչության պետ Գագիկ Սայադյանն է: Ուսումնասիրություններից հետո արդեն կներկայացվի հակատուբերկուլոզային ազգային ծրագրի նախագիծը: Ինչ վերաբերում է կանխարգելիչ աշխատանքներին, բուժկանխարգելիչ կայերի եւ գիտության վարչության գլխավոր խորհրդատու Լեւոն Պողոսյանը վկայում է, որ նորածինների ԲՑԺ պատվաստումը Հայաստանում երբեք չի ընդհատվել, անգամ երկրաշարժից եւ փախստականների ներհոսքից հետո: Հիմնական հետազոտման միջոց թողնելով ֆլյուորոգրաֆիան, մասնագետները մտահոգ են անցկացնել նաեւ խորխի համատարած քննություն ազգաբնակչության մեջ տուբերկուլոզը վաղ շրջանում հայտնաբերելու համար: «Այսօր տուբերկուլոզը բուժվող հիվանդություն է: Նրա ժամանակին հայտնաբերումը բավական բարձրացնում է բուժման արդյունավետությունը: Խնդիրը բուժման ժամկետը կրճատելն է, այս դեպքում վարակման դեղերը խիստ պակասում են: Դժվարն այսօր դեղորայք հայթայթելն է: Ճապոնիայի կառավարությունը Հայաստանին հակատուբերկուլոզային խմբի դեղատոմսեր է նվիրել: Այն բաժանվել է Հայաստանի շրջաններին ըստ հիվանդացության աստիճանի: Դեղորայքը մեզ կբավարարի ընդամենը 3-4 ամիս», ասաց տրն. Պողոսյանը:

Նա վտանգավոր համարեց նաեւ վարակման դեպքում մասնավոր բժիշկներին դիմելը. «Կասկածելի նշանների դեպքում անհապաղ պետք է դիմել տեղամասային բժշկին: Միմիայն: Եւ ոչ մասնավոր բուժհիմնարկների: Բոլոր պետական բուժհիմնարկներն ունեն կոնկրետ ուղեցույցներ, հիվանդության հետազոտման ու գրանցման բոլոր պայմանները, բուժող լավագույն մասնագետներ: Ստուգումները ցույց են տալիս, որ զբաղվող հիվանդների օրգանիզմում հիվանդությունը հայտնաբերվում է, երբ արդեն այն խիստ զարգացած է լինում եւ հիվանդության ընթացքը բարդացնում է»:

Իսկ խուճապի մեջ ընկնելու հարկ բոլորովին չկա, որովհետեւ հիվանդության տարածման արագությունը բավական ցածր է, ըստ դրն. Պողոսյանի տվյալների, ոչ միայն նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների, այլեւ աշխարհի մյուս պետությունների շարքում Հայաստանի ցուցանիշներն իրենց մեծությամբ «աչքի չեն ընկնում»:

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԱՅՑ

Բարոնուհի Քոկսը 20-րդ անգամ Ղարաբաղում

ՑՅՈՒՐԻԽ, 24 ՅՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Իր հոբելյանական՝ 20-րդ ուղեւորությունը կկատարի Լեռնային Ղարաբաղ Մեծ Բրիտանիայի Լորդերի պալատի փոխխոսնակ Քերոլայն Քոկսը: Այդ մասին հայտնի դարձավ Ցյուրիխի «Միջազգային քրիստոնեական համերաշխության» կենտրոնակայանում: Ենթադրվում է, որ անգլիացի բարոնուհին Լոնդոնից կմեկնի հունիսի 29-ին եւ Ղարաբաղում կանցկացնի 5-6 օր:

Մինչ այդ, ինչպես հաղորդեց Ղարաբաղի խորհրդարանի անդամ Զորի Բալայանը, 1991 թվականի մայիսին նրա առաջին ուղեւորությունից ի վեր անցած ժամանակամիջոցում բարոնուհին Ղարաբաղ է հասցրել գրեթե 700 տոննա մարդասիրական բեռ՝ հիմնականում սննդամթերք, դեղորայք, բուժսարքավորումներ, ինչպես նաեւ ցտաղ օգնության 10 մեքենա:

Ութ անգամ նրա ուղեւորությունները կապված են եղել որոշ չափով վտանգների հետ, քանի որ դրանք տեղի են ունեցել մինչեւ Ղարաբաղի ինքնապաշտպանության ուժերի կողմից Լաչինի մարդասիրական միջանցքի բացումը: Տասնյակ անգամներ տիկին Քոկսը ընկել է ադրբեջանական կազմավորումների գնդակոծումների տակ, գտնվելով ուղղաթիռի մեջ եւ ինքնաշարժում:

Քերոլայն Քոկսը, որը միաժամանակ «Միջազգային քրիստոնեական համերաշխության» վարչության եւ Սախարովի հիմնադրամի անդամ է, իր տպավորությունները շարադրել է Մեծ Բրիտանիայի խորհրդարանում, ԱՄՆ-ի Կոնգրեսում եւ Սենատում, Ամերիկայում, Եվրոպայում ու Ավստրալիայում կայացած միջազգային տարբեր համաժողովներում ու մամուլի ասուլիսներում ունեցած ելույթներում, ինչպես նաեւ իր հրատարակած գրեթե 200 հոդվածներում եւ «Ազգային զտում Ղարաբաղում» մենագրության մեջ:

Քերոլայն Քոկսին, որը եղել է մոլորակի բազմաթիվ թեժ կետերում, շնորհվել «Ստեփանակերտի պատվավոր քաղաքացու» կոչում:

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

138 հազար դոլլար հիվանդ երեխաներին

Գլենդել-Կալիֆորնիա: Միացյալ հայկական ֆոնդի գրասենյակից հայտնում են, թե 138 հազար դոլլար է հատկացվել Հայաստանի մանուկների սրտաբանական կենտրոնին (ՀՄՍԿ), 200 երեխայի սրտային հիվանդությունները վիրաբուժելու համար:

«ՄՀՖ-ի վարչությունը հաստատեց այս գումարը՝ բաշխելով անցյալ տարվա 130 վիրահատությունից», ասաց ֆոնդի վարիչ-տնօրեն Հարութ Սասունյանը: Այդ վիրահատություններն արել էին Հայաստանի մասնագետները, Միացյալ Նահանգներից եկած սրտի վիրահատության մասնագետ Հրայր Հովակիմյանի եւ մանկական սրտաբան Հրայր Կարամեսյանի մասնակցությամբ: Բժիշկ Հովակիմյանն անցյալ տարի վեց ամիս մնաց Հայաստանում, գլխավորելու բժշկական խումբը, որ սրտի 130 վիրահատություն կատարեց: Այս տարի եւս, Օրեգոնի մանուկների սրտի կենտրոնից երկարատեւ արձակուրդ վերցրեց, ծրագրված 200 նոր վիրահատությունները Հայաստանում կատարելու համար: Նա անցյալ ամիս ֆոնդի օգնանով Հայաստանին մեկնեց, տանելով 284 հազար դոլլար արժողությամբ բժշկական պիտույքներ: Բժիշկ Կարամեսյանը նոր վերադարձավ Հայաստանից. 100 հայ մանուկների վիրահատության նախապատրաստելուց հետո: ՀՄՍԿ-ն մանուկների՝ սրտի վիրահատությունների միակ կենտրոնն է ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ նախկին խորհրդային հանրապետություններից շատերում:

«Ամեն տարի Հայաստանում մոտ 700 երեխա է ծնվում սրտի արատով», ասաց բժիշկ Հովակիմյանը: Մոտավորապես 50 տոկոսը կարիք ունի անմիջական վիրահատության»: ՀՄՍ կենտրոնի նպատակը ոչ միայն այս երեխաներին բուժելն է, այլ նաեւ օժանդակել Հայաստանի մասնագետներին՝ փորձ ձեռք բերելու: «Նախընտրելի է, որ այս բուժումները Հայաստանում տեղի ունենան, քան ամեն տարի հարյուրավոր մանուկ ներ Ամերիկա փոխադրելն միլիոնավոր դոլլարներ արժեցող սրտի վիրահատությունների համար», ասաց Հարութ Սասունյանը:

Հատկացված 138 հազար դոլլարը հայթայթել են ՄՀՖ-ի անդամ յոթ կազմակերպություններ. 92 հազարը՝ Լինսի հաստատությունը, իսկ մնացյալ 46 հազարը՝ Ամերիկայի հայկական համագումարը, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը, Ամերիկայի Հայ ավետարանչական ընկերակցությունը, Հայ օգնության միությունը, Ամերիկայի Հայց. եկեղեցին եւ Ամերիկայի Հայց. Առաքելական եկեղեցին:

41 հազար դոլլարը, որ խնայված էր անցյալ տարվա ՄՀՖ-ի սրտային ծրագրից, հատկացվելու է այս տարվա 200 վիրահատություններին:

ՄՀՖ-ից բացի, ՀՄՍ կենտրոնի աջակիցներն են Օրեգոնի Albert Starr Academic Center-ը եւ Medical Outreach for Armenians, Eastern Region-ը, որը Հայաստանում մանուկների սրտի վիրահատության ծրագրի հիմնադիրն էր:

Հավելյալ մանրամասնությունների համար դիմել ՄՀՖ-ին. (818) 241-8900:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ

Ամուսնացավ հենց բաժանմունքում

ՆԳ նախարարության ներկայացուցչությամբ Ջերմուկում տեղավորված անչափահասների ընդունման եւ բաշխման բաժանմունքի պետ Մաթինյանը հայտնեց, որ այստեղ ապաստան են գտել 15 անչափահասներ: Եթե նախկին տարիներին երկու-երեք տասնյակ դեռահասներ էին «հայտնվում» տարբեր հանրապետություններից, ապա այժմ միայն Հայաստանի եւ Ղարաբաղի երեխաներ են, որոնք տարբեր պատճառներով մնացել են ուշադրությունից դուրս: «Մեր այցելուների թվի նվազումը, պատճառը, կապված է նաեւ շրջաններում դրսեւորվող անուշադրության հետ: Հավանաբար այդ բացը պետք է լրացնեն ՆԳ բաժիններում անչափահասների հարցերով զբաղվողների հաստիքի վերականգնումով»: Երեք քույրեր կան Թումանյանից, աղջիկներից մեկը, որ շնորհալի է, տեղավորվել է մեսկրկես, մյուսները սովորում էին կարուձեւի դպրոցում եւ արդեն 1-ին շրջանավարտներ դարձան, իսկ ծնողներից զրկված Նաղյան ամուսնացավ հենց անչափահասների ընդունման ու բաշխման բաժանմունքում, աշխատակիցների եւ նախարարության հոգածությամբ:

Յ. Ս.

Հայ-հունական կենտրոն Ղարաբաղում: Այն կգեկավարի Մարտակերտի շրջանի Մեհմանա գյուղի միակ հույն բնակիչ Կոնստանտին Իվանիդիսը: Կենտրոնի գործունեությունը ուղղված է Մեհմանայում ապրող 32 բնտանիքների քաղաքական, տնտեսական եւ սոցիալական իրավունքների պաշտպանությանը: Իվանիդիսի խոսքերով, Հայաստանի հայ-հունական ասոցիացիան կօգնի Ղարաբաղի հույներին ամրապնդել կապերը Հունաստանի կառավարության, հունական տարբեր հասարակական կազմակերպությունների եւ առանձին գործիչների հետ, որոնք ջանագրգռված են նախկին ԽՍՀՄ-տարածքում հունական համայնքների ամրապնդման մեջ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Իրավագիտական համաժողով

Հունիսի 27-ից 29-ը Երեւանում նախատեսվում է անցկացնել դատական համակարգին եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության խնդիրներին նվիրված համաժողով, որը կազմակերպում է ՀՀ արտգործնախարարության մարդու իրավունքների բաժինը եւ ԵԱՀԽ ժողովրդավարական հաստատությունների եւ մարդու իրավունքների գրասենյակի ջանքերով: Համաժողովին հրավիրված են ԵԱՀԽ փորձագետները՝ դոկտ. Ֆրեդերիկ Քվինը (ԱՄՆ), Տիգրան Թեւրիզյանը (ԱՄՆ), պրոֆ. Անդրե Ռժեպլինսկին (Լեհաստան): Փորձագետները դասախոսություններ կկարդան «Դատավորների անկախությունը եւ պաշտպանվածությունը միջազգային եւ ներքին օրենսդրության մեջ», «Իշխանությունների բաժանում: Դատավորների իրավաբանական եւ գործնական անկողմնակալության պրոբլեմները», «Խոսքի, մտքի, հավաքների ազատություն: Դրանց պաշտպանում իրավական համակարգի կողմից» թեմաներով: Համաժողովը տեղի կունենա հունիսի 27-ին, 28-ին, 29-ին, ժ. 10-ից 16-ը, Երեւանի պետական համալսարանի գիտխորհրդի դահլիճում, Ալեք Մանուկյան 1: Մուտքն ազատ է:

Համաձայնագիր Երեւանի եւ Մինսկի միջեւ

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Երեւան եւ Մինսկ քաղաքների միջեւ կնքվելու է առեւտրատնտեսական, գիտատեխնիկական եւ մշակութային կապերի համաձայնագիր: Համաձայնագիր կնքելու առաջարկությունն ամիսներ առաջ ներկայացրել էր Մինսկի քաղխորհուրդը, որից հետո Երեւանի քաղաքապետարանի ներկայացրած նախագծի հիման վրա կազմվել է պայմանագրի համաձայնեցված տեքստը: Երքաղխորհրդի գործկոմի ԱՊՀ երկրների մայրաքաղաքների հետ կապի գծով կոորդինացիոն խմբի գլխավոր մասնագետ Մկրտիչ Դավթյանը հայտնեց, որ նախնական պայմանավորվածությամբ հունիսի 30-ին, Մինսկի քաղաքապետարանում կստորագրվի փոխհամաձայնեցված տեքստը:

Ռադիոգիծը կգործի հաջորդ շաբաթ

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Արդեն շուրջ մեկ տարի է, ինչ Երեւանի ռեսկրկեսին հարող բավականին մեծ տարածքում, այդ թվում Մամուլի տանը, խափանված է ռադիոհեռարձակումը: Ռադիոֆիկացիայի հանրապետական վարչության պետ Ռոբերտ Անանյանը Փաստի թղթակցին տեղեկացրեց, որ Մայակովսկու անվան դպրոցի տանիքին բռնկված հրդեհի հետեւանքով իրենք ստիպված են եղել անջատել գիծը, որը վերականգնել անհնար էր, քանի որ Ֆրանսիայի դեսպանատան շենքի կառուցումն անավարտ էր (այստեղ է միակ հարմար կետը՝ գիծն անցկացնելու համար): Ռ. Անանյանը հայտնեց նաեւ, որ արդեն մեկ ամիս է, ինչ հիշյալ դպրոցի տանիքը վերանորոգվել է, եւ ռադիոգծերն արդեն կարգավորվում են: Հաջորդ շաբաթ դրանք կմիացվեն «Արարատ» տրեստի տանիքին եւ նշված տեղամասում ռադիոկապը կվերականգնվի:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակչության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւավորումը ԳԱԻԵԼ ԳԱԼՍԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային ձեւավորումը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

Շրջանայց

ԻՋԵՎԱՆ

Հայ-ադրբեջանական հանդիպում

Հունիսի 23-ին, ժամը 14-18-ը, Հայաստանի Իջեւանի շրջանում տեղի ունեցավ Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հանդիպում: Ինչպես մեզ հայտնեց Հելսինկյան խաղաղական ասամբլեայի Հայաստանի ազգային կոմիտեի համակարգողի Նասոր Նաստյա Մարտիրոսյանը, հանդիպման ընթացքում քննարկվել է ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման խնդրում երիտասարդության դերը, ընդունվել է բանաձեւ, որում մասնավորապես նշվում է, որ հանդիպման մասնակիցները դիմում են պետական մարմիններին եւ մասնավոր անձանց, կոչ անելով անհապաղ ազատել բոլոր այն պատանդներին, որոնք անչափահաս են: Բանաձեւի երկրորդ կետով նախատեսվում են շփումներ՝ լրատվության, մշակութային փոխանակման եւ ուսանողների միջեւ կապերի ամրապնդման ուղղությամբ: Հանդիպման մասնակիցները ծրագրում են նաեւ ստեղծել մի աշխատանքային խումբ, որը կնախապատրաստի հայ եւ ադրբեջանցի երիտասարդ պոետների ու արձակագիրների ստեղծագործությունների ժողովածուի հրատարակում: Հանդիպման վերջում ընդունվել է կայուն հրադադարի հաստատման, դրա վերահսկման մեխանիզմների մշակման եւ առանց որեւէ նախապայմանի բանակցությունների վերսկսման կոչ: Հայաստանի կողմից մասնակցել է վեց, Ղարաբաղից՝ մեկ եւ Ադրբեջանից՝ ութ ներկայացուցիչ:

Անկարայում սկսվեց Ռուսաստանի, Ադրբեջանի եւ Ղազախստանի նավթը դեպի Միջերկրական ծով հասցնելու ճանապարհներ ուսումնասիրելու համար ստեղծված հատուկ խմբի առաջին նիստը: Հանձնաժողովում մասնակցում են մասնագետներ Թուրքիայից, Ռուսաստանից, ԱՄՆ-ից, Ղազախստանից եւ Ադրբեջանից: Խորհրդակցությունը կտեւի չորս օր, որի ընթացքում կողմերը կներկայացնեն նավթի տեղափոխման վերաբերյալ իրենց առաջարկները: Թուրքիան կողմ է Ղազախստանի եւ Ադրբեջանի նավթը Թուրքիայի վրայով Միջերկրական ծով, այսինքն՝ Եվրոպա հասցնելու ծրագրին:

Վերջին օրերին արեւմտյան եւ հատկապես ամերիկյան մամուլը բազմաթիվ նյութեր է տպում այս թեմայով: Մեր նախանցյալ համարում անդրադարձել էինք «Վաշինգտոն փոստ»-ում հունիսի 21-ին տպված հոդվածին, որը Ռուսաստանի կողմից ծավալման լուրջ վտանգ էր տեսնում կովկասյան 3 հանրապետություններում խաղաղապահ զորքերի տեղակայման մեջ:

Նույն միտքն՝ առավել բանձր գույներով, ներկայացնում է ամերիկյան մեկ այլ թերթ՝ «Ուոլ Սթրիթ Ջորնըլը» հունիսի 22-ի համարում, իր Եվրոպայի բաժնի խմբագիր Թերեզ մաններում, գրում է Թերեզ Ռաֆայելը. որն Կոզիրեւն անհուսալի դժվարություն է ունենում «կամավոր հիմունքների» մասին իր դրդումները քննադատողներին տարհամոզելու գործում: Դրա հիմքն է տկար, որտեղ «խորհրդային» բառը փոխարինված է «ռուսականով»:

Այնուհետեւ, հոդվածագիրը երկար բացատրում է, որ ռուսերեն լեզվում «խաղաղապահ» բառը «միրոտվորչեսկի», բառացի նշանակում է «խաղաղարար», ինչը բավական տարբեր պատասխանատվություն է վերապահում դրանով զբաղվողներին, եւ հիշեցնում, որ այդ նույն բառն էր նի եւ Խ. Միության միջեւ բազմաթիվ նմանություններ կան, սակայն նա այդ բանը բացատրում է այն պարզ հանգամանքով, որ «մենք բացի նախկին խորհրդային սահմաններից այլ սահմաններ չունենք, եւ ներկայումս որպես միջպետական սահմաններ գոյացող սահմանագծերը երբեք չեն եղել այդպիսին: Դրանք վարչական գծեր են եղել հանրապետությունների միջեւ: Միլիարդավոր դոլլարներ են պետք այդ սահմանների տարանջատումը միջազգային օրենքներին համապատասխան կատարելու համար»:

«Ավանդույթը, պատմությունը եւ

ՄԵԴԻԱ

Արեւմտյան մամուլն զգուշացնում է ռուսական նոր գաղութատիրությունից

Ռաֆայելի գրչով, որ «Ռուսաստան, նոր գաղութատիրությունը» վերնագրով ներկայացրել է Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի հետ Մոսկվայում ունեցած հարցազրույցը՝ համապատասխան մեկնաբանությամբ:

«Պրն. Կոզիրեւը խոսում է դանդաղ, պրոֆեսորական ձայնով, տեղ-տեղ հազիվ լսելի: Սակայն նրա միտքը հստակ է՝ Ռուսաստանը հետամուտ է նախկին խորհրդային ժամանակաշրջանի վերականգնմանը», գրում է հեղինակը եւ վստահեցնում, թե «սա Ելցին-Կոզիրեւ դոկտրինան է»: «Այն որոշակի նմանություն ունի, գրում է նա, խորհրդային կայսրության անխախտելիության մասին Բրեժնեւի դոկտրինայի հետ, սակայն մերկացված է այդ քաղաքականության գաղափարախոսական պատճառաբանությունից եւ առճակատման ոգուց»:

«Նախկին խորհրդային տարածքում տեղակայված ռուսական շուրջ 30 ռազմական բազաների եւ Մոլդովայում, Լեռնային Ղարաբաղում, Վրաստանում, Տաջիկստանում եւ այլ վայրերում «խաղաղապահ» առաքելությամբ տեղադրված ռուսական զորքերի առկայության պայ-

Խ. Միությունն օգտագործում 2-րդ աշխարհամարտից հետո Կենտրոնական Եվրոպայում իր գործունեությունը բնութագրելիս: «Գործնականում այն նշանակում է կարգավորում ռուսի միջոցով», եզրակացնում է նա:

Հոդվածագիրը այս կապակցությամբ վկայակոչում է Մոսկվայում Կովկասյան ուսումնասիրությունների կենտրոնի պետ՝ Ադրբեջանից այնտեղ տեղափոխված Ալեքսանդր Իսկանդարյանին, որի կարծիքով խաղաղապահությունը ռուսական այժմյան քաղաքականության մեծագույն սխալ բնորոշումներից մեկն է: «1918-1920 թ.թ. ադրբեջանցիները կռվում էին հայերի դեմ, չեչենները՝ կազակների, լեզգիները՝ ազերիների, վրացիները՝ աբխազների, հարավային օսերը՝ վրացիների, եւ այլն, եւ այլն: Այնուհետեւ եկավ Կարմիր բանակը եւ արեց այն, ինչն այսօր որոշակի պատճառներով կոչվում է խաղաղապահ առաքելություն: Կարմիր բանակը ընկճեց տեղի բանակներին, վերացրեց սահմանները եւ բոլոր կողմերին կախման մեջ դրեց Մոսկվայից», ասել է Իսկանդարյանը:

«Պրն. Կոզիրեւը, գրում է հոդվածագիրը, չի ժխտում, որ Ռուսաստա-

աշխարհագրությունն են հիմնականում որոշում Կոզիրեւի աշխատանքի բնույթը, անկախ իր բնազդներից: Նա երեւան է գալիս որպես մի մարդ, որի պատասխանատվությունն է շրջանակը քառանկյունու վերածելը: Նա պետք է համոզի Արեւմուտքին, որ Ռուսաստանն այլեւս սպառնալիք չէ, մինչ ստիպված է ռուսներին համոզել, որ իր վարած քաղաքականությունը կարող է վերահաստատել նրանց կորած արժանապատվության զգացողությունն եւ իրենց երկրի կարգավիճակը՝ որպես մեծ պետության», գրում է Թերեզ Ռաֆայելը: «Ելցին-Կոզիրեւ դոկտրինայի համար բացատրություն փնտրող մարդը պետք է վերստին ծանոթանա վերջինիս կողմից «մերձավոր արտասահմանի» մասին վերջերս արված ակնարկություններից մեկին՝ «Երբ հետաքրքրված եք Ռուսաստանի հետ կոնֆեդերացիա կազմելու հարցով, մենք այո ենք ասում: Երբ հետաքրքրված եք Միություն կազմելու հարցով, մենք դարձյալ այո ենք ասում»: «Սակայն, այս կետի վրա, ոչ ոք չի համարձակվում հարց տալ, թե ինչ կպատահի, երբ այդ պետությունները հետաքրքրված չլինեն», եզրակացնում է «Ուոլ Սթրիթի» աշխատակիցը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հանցագործների դրախտ

ՄԱԿ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իր քրեական օրենսդրության անկատարության հետեւանքով Ռուսաստանը դրախտ է դարձել միջազգային հանցավոր սինդիկատների փողերի «լվացման» համար: Այդ մասին ասվում է փողերի «լվացումը» եւ հանցավոր եկամուտների օգտագործումը կանխելու եւ վերահսկելու խնդիրներին նվիրված միջազգային խորհրդաժողովի արդյունքների վերաբերյալ ՄԱԿ-ում տարածված հաղորդագրության մեջ: Միացյալ Նահանգներում «ռուսական մաֆիայի» աճող ակտիվությունը ոչ միայն մեծ անհանգստություն է պատճառում, այլեւ հարուցում է իշխանությունների պատասխան վերաբերմունքը: Հատկապես կազմակերպված հանցախմբի դեմ պայքարելու նպատակով, որը «բխում է Արեւելքից» Հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոյի հատուկ ստորաբաժանում է ստեղծվել Նյու Յորքում:

Բելառուսում շարունակում են պայքարը

ՄԻՆՍԿ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բելառուսի Հանրապետության առաջին նախագահի թեկնածուին չհաջողվեց ի հայտ բերել: Հինգշաբթի կայացած ընտրությունների առաջին տուրի նախնական արդյունքները, համենայն դեպս, այդպիսին էին: Ու թեեւ վերջնական տվյալները ավելի ուշ կտացվեն, այժմ արդեն կարելի է ասել, որ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն, որը ստացել է ձայների 44,4 տոկոսը, ավելի քան կրկնակի գերազանցում է իր հիմնական մրցակցին՝ Վյաչեսլավ Կեբիչին (18-19): Այնուհետեւ հաջորդների տեղերը բաշխվել են հետեւյալ կերպ. Զենոն Պոզնյակ, Ստանիսլավ Շուշկեւիչ, Ալեքսանդր Դուբկո եւ Վասիլի Նովիկով: Ընդ որում, Բելառուսի ժողովրդական ճակատի ղեկավար Զենոն Պոզնյակը Վ. Կեբիչին զիջում է ձայների մոտավորապես հինգ տոկոսով: Օրենսդրությանը համապատասխան, երկրորդ փուլին կթողարկվեն Ալեքսանդր Լուկաշենկոն եւ Վյաչեսլավ Կեբիչը: Այսպիսով, նշանակալի հաջողության հասան Բելառուսի ձախ ուժերը, որոնք կողմ են Ռուսաստանի հետ սերտ հարաբերություններին:

ՎՐԱՍՏԱՆ

Հերթական աղմուկ խորհրդարանում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Աղմկահարույց տեսարանից չխուսափեց նաեւ Վրաստանի խորհրդարանի այսօրվա արտակարգ նիստը, որը նվիրված էր պետական իշխանության վստահության քվե հայտնելու հարցին: Քննարկումն սկսվեց առանց խորհրդարանական մեծամասնության՝ Էդուարդ Շեւարդնաձեի կողմնակիցների, բացակայությամբ խորհրդարանի փոխնախագահ Վախթանգ Ռճեուլիշվիլին: Սակայն վերջինս նիստերի դահլիճից հեռացավ այն բանից հետո, երբ Միացյալ հանրապետական կուսակցության ղեկավար Նոդար Նաթաձեն նրան «ոչնչություն» անվանեց:

Մինչդեռ, ինչպես այսօր հայտարարեց Զուրաբ Ճենգելիան՝ խորհրդարանում հանրապետական խմբակցության ներկայացուցիչը (այդ խմբակցության նախաձեռնությամբ էր օրակարգի մեջ դրվել վստահության հարցը), «ներկայիս իշխանությունը, որը կենտրոնացված է մի մարդու՝ պետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի ձեռքում, ի վիճակի չէ լուծել երկրի համար կենսականորեն կարեւոր խնդիրները»:

Նիստի ընթացքում Վրաստանի նախկին վարչապետ Թենգիզ Սիգուան պետության ղեկավարին վստահության քվե հայտնելու հարցը դրեց նիստում:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ալիեւը հատուկ կարեւորություն է տալիս իր առաջիկա այցին Իրան

ԲԱՔՈՒ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ԹՈՒՐԱՆ, ՄՆԱՐՔ: Երեկ նախագահ Հեյդար Ալիեւն ընդունեց այցով Բաքվում գտնվող Իրանի փոխարտգործնախարար Մուրթուզ Սարմադիին: Հանդիպման ընթացքում Սարմադին Ադրբեջանի նախագահին տեղեկացրեց այդ երկրի հեռուստառադիո ընկերության ղեկավարության հետ լրատվության փոխանակմանն ուղղված իր կապերի մասին: Նա նաեւ նշեց, որ Ադրբեջանը գտնվում է քաղաքական լարվածության գոտում, եւ այդ շրջանում իրավիճակը հաճախ փոփոխվում է: Ուստի կարեւոր է հաճախակի դարձնել բարձր մակարդակի հանդիպումները:

Իր հերթին, Հեյդար Ալիեւն ասաց, որ մոտ օրերս ինքն աշխատանքային այցով մեկնելու է Իրան եւ ներկայումս ուսումնասիրում է Իրանի ու Ադրբեջանի ստորագրած համաձայնագրերի կատարման վիճակը: Այդ համաձայնագրերի ծրարը ստորագրվել էր անցյալ տարվա հոկտեմբերին, Իրանի նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանիի Բաքու կատարած այցի ժամանակ: Ալիեւն ասաց, որ Ադրբեջանը կկատարի ստանձնած բոլոր պարտավորությունները, նշելով, որ հսկայական կարեւորություն է տալիս իր առաջիկա այցին:

Ինչպես հայտնի դարձավ նախագահի աշխատակազմի աղբյուրներից, Հեյդար Ալիեւի այցն Իրանում սկսվելու է հունիսի 29-ին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ստորագրվեց չորս փաստաթուղթ

ԱՆԿԱՐԱ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չորս երկկողմ փաստաթղթի ստորագրմամբ հինգշաբթի Անկարայում ավարտվեցին պաշտոնական ուզբեկ-թուրքական բանակցությունները: Պատվիրակությունները գլխավորում էին Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովը եւ Թուրքիայի Հանրապետության ղեկավար Սուլեյման Դեմիրելը: Կողմերը համաձայնագրեր կնքեցին արդարադատության բնագավառում փոխօգնության, քաղաքացիական ավիացիայի ոլորտում կապերի զարգացման մասին, ինչպես նաեւ արձանագրություն՝ երկու երկրների արտգործնախարարությունների կոնսուլտացիաների ու համագործակցության մասին:

Հանդիպումն անցավ դռնփակ

ԲԱՔՈՒ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թե ինչ քննարկեցին Ադրբեջանի խորհրդարանի նախագահ Ռասուլ Գուլիեւը եւ հանրապետությունում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ Մահմուդ Էլ-Սայիդը, մնաց անհայտ: Այդ հանդիպումը կայացավ հունիսի 22-ին, ամուր փակված դռների հետեւում: Ողջույնի հակիրճ խոսքից հետո լրագրողներին խնդրեցին ազատել սենյակը, ինչպես միշտ նրանց թողնելով ինքնուրույն կռահումներ անելու կայանալիք բանակցությունների մասին: Արտասահմանցի դիվանագետի խոսքերից լրագրողներին հաջողվեց միայն իմանալ, որ ՄԱԿ-ը 31-32 միլիոն դոլլար է հատկացնում հանրապետությանը, որպես մարդասիրական օգնություն, մինչդեռ ՄԱԿ-ի տեղական աշխատակիցները ցանկանում են հասնել այդ գումարի ավելացմանը մինչեւ 40 միլիոն:

ՄՈՍԿՎԱ

Ռուսաստանը դատապարտեց Լատվիայի Սեյմի ընդունած օրենքը

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որի մեջ մասնավորապես ասվում է. «1994 թ. հունիսի 21-ին Լատվիայի Հանրապետության Սեյմը ընդունեց օրենք քաղաքացիության մասին: Իր բովանդակությամբ դա աննախադեպ իրավական ակտ է, որի համաձայն երկրում մշտապես ապրող ոչ ազգային քաղաքացիների գերակշիռ մասը ըստ էության զրկվում է Լատվիայի քաղաքացիություն ստանալու իրական հնարավորությունից:

Օրենքը բովանդակում է ազգային խտրականության տարրեր: Այդպիսով, 21-րդ դարի շեմին իրեն ժողովրդական եւ իրավական համարող պետությունը մի քայլ է արել, որը նպատակամղված Լատվիայի Հանրապետության հարյուր հազարավոր բնակիչների օրենսդրական խտրականությանը:

Լատվիայում շարունակվում են անտեսել երկրում ստեղծված իրողությունները, մարդու իրավունքների հիմնարար փաստաթղթերը, միջազգային փորձագետների կարծիքն ու ԵԱՀԽ-ի ազգային փոքրամասնությունների գծով գերագույն կոմիսարի, Եվրախորհրդի հանձնարարականները, մի շարք հարեւան պետությունների կոչերը, որոնք վերաբերում են ազգային փոքրամասնությունների իրավունքներին: Այդ ամենը չի կարելի գնահատել այլ կերպ, քան բացահայտ մարտահրավեր ժամանակակից Եվրոպայի եւ աշխարհի ժողովրդավարական, մարդասիրական միտումներին:

Ռուսաստանյան կողմը Լատվիայի հետ հարաբերությունների հետագա զարգացմանը կմոտենա՝ նկատի առնելով այն կացությունը, որ այդ երկրում ստեղծվում է քաղաքականության մասին օրենքի ընդունման հետեւանքով»:

Ռուսաստանի Դաշնության խորհուրդը նամակ է հղել ԵԱՀԽ անդամ պետություններին՝ Լատվիայի Սեյմի կողմից «Քաղաքացիության մասին օրենքի» ընդունման կապակցությամբ, հաղորդում է Փաստը հունիսի 24-ին: Նամակում նշվում է, որ հիշյալ օրենքը մարդու իրավունքների միջազգայնորեն ընդունված չափանիշների ցուցադրական ոտնահարում է:

«Նման քաղաքականության շարունակումը կարող է ապակայունացնել իրավիճակը Լատվիայում եւ Բալթյան տարածաշրջանում ընդհանրապես: Մենք գտնում ենք, որ ստեղծված իրավիճակից լավագույն ելքը հենց Սեյմի կողմից ընդունված օրենքի մի շարք դրույթների չեղյալ հայտարարելն է», ասվում է նամակում:

Ռուսաստանի Դաշնության խորհուրդը կոչ է արել միջազգային հանրությանը ակտիվ դիրք բռնել այս հարցի կապակցությամբ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԲԱՆԱՎԵՃ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Դարձյալ Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույսի» ոդիսականի շուրջը

ԿԱՐԼԵՆ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ
Բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր

Մամուլում բավական արձագանքներ գտավ պրոֆ. Խիկար Բարսեղյանի «Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույսի» ոդիսականը եւ ոչ միայն...» վերնագրով հուշերի գիրքը: Այն ունեցավ երկու ընդդիմախոս՝ «Հայաստան» հրատարակչության նախկին տնօրեն Վահագն Մկրտչյանին («Հայաստանի Հանրապետություն», 1993, թ., 187) եւ ՀԿԿ կենտկոմի պրոպագանդայի եւ ագիտացիայի բաժնի նախկին վարիչ Ստեփան Վարդանյանին («Ազգ», 1993, սեպտեմբերի 23): Գրքի գնահատության հարցերով ես էլ հանդես եկա («Գրական թերթ» 1993, թ., 14): Ելույթներից կարեւորը, իհարկե, պրոֆ. Գեւորգ Հայրյանի «Եղիցի լույսի» աշխարհասփյուռ» (պատասխան Ստեփան Վարդանյանին, «Ազգ», 1993, նոյեմբերի 3) բանավեճային հոդվածն էր, որ մոտեցավ այդ դժվարին օրերի ճշմարտությանը: Ինչպես Խիկար Բարսեղյանն իր գրքում, այնպես էլ այն ժամանակ Մամուլի պետական կոմիտեի նախագահի տեղակալ, իսկ Բարսեղյանի հեռանալուց հետո «Հայաստան» հրատարակչության տնօրեն Վահագն Մկրտչյանը եւ Ստեփան Վարդանյանը Խ. Բարսեղյանի դեմ ունեցած իրենց ելույթներում փորձել են «մոռանալ» «Եղիցի լույսի» արգելումը իրականացրած այն մարդուն, որ այդ գործի խափանման կազմակերպիչն էր եւ Պարույր Սեւակի գաղափարական թշնամիներից մեկը: «Մոռանալ» մեղմ բառով ես փորձում եմ բնութագրել 70-ական թվականների սկզբներին Պարույր Սեւակի անձի ու գործի դեմ կազմակերպված պետական-կենտկոմական հալածանքը, որ եւ վերջը նրան գերեզման տարավ: Բայց ամեն ինչ սկսենք սկզբից:

Կ. Դ.

«Սովետական գրականություն» ամսագրի 1961 թվականի մարտյան համարում տպագրվեց Հրանտ Մաթեւոսյանի «Ահնիձոր» ակնարկը: Ամսագրի խմբագիրը այդ օրերին արձակուրդում էր, եւ օգտվելով նրա բացակայությունից՝ մի խումբ երիտասարդներ անմիջապես տպարան են ուղարկում գրական շրջանների դեռեւս անհայտ երիտասարդի ձեռագիրը: Տրամոցը հետո եղավ միայն, ինչպես կասեր Հրանտ Մաթեւոսյանը: «Ահնիձորի» հրատարակության «ոճնությունը» կատարվեց Հայաստանի Գրողների միությունում եւ Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտում: Այն ժամանակ դեռ նոր միայն թեկնածուի գիտական աստիճան ունեցող կրտսեր գիտաշխատող էի ինստիտուտում: Առավոտյանից բազմամարդ էին ինստիտուտի միջանցքներն ու աշխատասենյակները: Այդ օրը հարցի քննությանը մասնակցելու էր ՀԿԿ գիտության եւ կուլտուրայի բաժնի վարիչ Ռոբերտ Խաչատրյանը: Բոլորս սպասում էինք Հայաստանի գիտության ղեկավարին: Շագանակագույն կոստյումով, անթերի հագնված, շրջապատված ինչ-որ մարդկանցով տնօրենի առանձնասենյակն է մտնում ավելի քան թուխ, միջահասակից մի քիչ բարձր, միջին տարիքի մի մարդ, որ հայտնի էր հայ մտավորականությանը որպես կոմունիստական կուսակցության կերպարներից մեկը՝ անզիջում եւ հետեւողական սոցիալիզմի դիրքերը պաշտպանելիս: Հետագայում նա հասավ Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի գաղափարախոսական գծով քարտուղարի պաշտոնին եւ ղեկավարում էր ամբողջ հանրապետությունը ուղղափառ մարքսիզմի եւ կարգի պահպանման մինչեւ վերջ հետեւողականությամբ ու մեխենական նվիրվածությամբ:

Գրականության ինստիտուտում նրա ելույթը սարսափեցրեց բոլորին: Քսանվեցամյա երիտասարդ գրողի հասցեին նա խոսեց 37 թվականի ոճով եւ մեղադրում էր Հրանտ Մաթեւոսյանին ամենից առաջ հակասովետիզմի մեջ:

«Այս գրվածքը, բառացիորեն ասաց նա, ական է՝ դրված Սովետական Միության հիմքերի տակ, սա մեր հասարակության կործանումը նախապատրաստող գաղափարական դիվերսիա է», եզրափակեց խոսքը՝ ծանր շնչելով ամբիոնի առաջ:

Այդ նույն բանը հատուկ ընդգծումով նա կրկնեց Գրողների միության հավաքին, մեղադրելով հատկապես Սուրեն Աղաբաբյանին եւ Լեւոն Հախվերդյանին, որոնք շտապելով «Գրական թերթում» համակրական գրախոսություն էին տպագրել ի պաշտպանություն երիտասարդ Հրանտ Մաթեւոսյանի եւ «Ահնիձորի»: Հրանտ Մաթեւոսյանը ընկավ կենտկոմական հսկիչների տեսադաշտը: Յոթ տարի հետո միայն նրան հաջողվեց հրատարակել իր առաջին ժողովածուն՝ «Օգոստոսը»: Բայց ՀԿԿ կենտկոմի գիտության բաժնի վարիչի ելույթը մի պատնեշ դարձավ Հրանտ Մաթեւոսյանի գրական ճանապարհին: Շուրջ քառորդ դար Մաթեւոսյանը չկարողացավ ազատվել Ռոբերտ Խաչատրյանի եւ նրա պաշտոնակիցների աչալուրջ հսկողությունից:

1960-ական թվականների վերջերին (1969) տպարան իջեցվեց Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույսը»: Տագնապը, որ բարձրացնում էին ժամանակի «զգաստամիտները», չափազանց մտահոգիչ էր: Խիկար Բարսեղյանը Ռոբերտ Խաչատրյանի մտերիմներից էր: Նա վստահում էր կենտկոմի նախկին աշխատակցին եւ համոզված էր, որ Խիկար Բարսեղյանն իրեն դժվարին դրության առաջ չի կանգնեցնի: Բայց հանկարծ հայտնի դարձավ, որ Խիկար Բարսեղյանը Պարույր Սեւակի ժողովածուն («Եղիցի լույսը») իջեցրել է արտադրություն, եւ շուտով սկսվելու է գրքի տպագրությունը: Գիրքը Ռոբերտ Խաչատրյանին հասավ այն ժամանակ, երբ արդեն ժողովածուի տպագրությունը համարյա թե ավարտվել էր:

Բայց ինչպե՞ս եղավ, որ «Եղիցի լույսը» այդքան արագորեն արտադրություն իջավ: Խիկար Բարսեղյանը ամեն օր ենթարկվում էր Պարույր Սեւակի նոր ժողովածուն արտադրություն իջեցնելու գրական շրջանների խնդրանքներին, պահանջներին, միջնորդություններին, բարոյական թելադրանքների սեղմումներին: Գրական եւ ոչ միայն գրական շրջաններում Պարույր Սեւակի անունը համահայկական էր: Գրողները, գրականության հետ առնչվող մարդիկ իրենց պարտքն էին համարում սատար կանգնել Պարույր Սեւակին: Մասնավորապես «Հայաստան» հրատարակչության գլխավոր խմբագիր եւ «Եղիցի լույսի» անմիջական խմբագիր Մկրտիչ Սարգսյանը, գեղարվեստական գրականության բաժնի վարիչ Լեւոն Միրիջանյանը, գլխավոր խմբագրի տեղակալ Գեւորգ Արշակյանը ձեւավորում էին այն օղակները, որոնք հիմնականում օգնում էին Խիկար Բարսեղյանին կամ համենայն դեպս նպաստում ժողովածուն արտադրություն իջեցնելու եւ տպագրելու ինչ-որ չափով դանդաղող գործին: Այս նույն խնդրանքով նրա մոտ եկան Սերո Խանզադյանը, Վարդգես Պետրոսյանը, Գեւորգ Հայրյանը: Ինքը՝ Պարույր Սեւակը, շատ էր վախենում ժողովածուի ճակատագրից: Նա այդ ժամանակ օգտագործում էր ամեն ինչ՝ մտերմությունը այդ տղաների հետ, Մամուլի պետական կոմիտեի նախագահ Հայկարամ Ուրծագյանի բարյացակամ դիրքորոշումը, նաեւ՝ «Հայաստան» հրատարակչության աշխատակիցների՝ հասարակ խմբագիրների ու սրբագրիչների անձնական նվիրվածությունը գործը առաջ տանելու համար:

Դրությունը սրվեց այն ժամանակ, երբ ժողովածուի տպագրությունն ավարտվեց: Գիրքն արդեն ուղարկվել էր «Գլավլիտ», եւ սպասում էին ազդանշանային օրինակի թույլտվությանը: Այստեղ էլ կանգ առավ «Եղիցի լույսը»: «Գլավլիտը» այդպես էլ մինչեւ վերջ չթույլատրեց գրքի տպագրված օրինակների ցրումը: Ի՞նչ էր պատահել: Վահագն Մկրտչյանը եւ Ստեփան Վարդանյանը իրենց ելույթներում աշխատում են փաստերի անունից խոսել: Բերվում է անգամ Խիկար Բարսեղյանի ձեռքով ստորագրված այն հրամանի լուսապատճենը, ուր «Հայաստան» հրատարակչության տնօրենը Մամուլի պետական կոմիտեի նախագահ Հ. Ուրծագյանին գրել է. «Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույս» ժողովածուն այս վիճակով հնարավոր չէ բաց թողնել:

Խնդրում եմ ծանոթանալ սիգնալային օրինակին եւ տալ համապատասխան ցուցում»:

Այս գրության հրատարակումով Ստեփան Վարդանյանն ուզում է անտեղյակ ընթերցողին համոզել, որ Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույսի» ճակատագիրը իբր թե վճռել է Խիկար Բարսեղյանը, եւ որ «Եղիցի լույսի» արգելումը եւ վաճառքի չհանելը «Հայաստան» հրատարակչության տնօրենի անձնական նախաձեռնության հետեւանքն է:

Նախ՝ գրության բովանդակության մասին: Հայկարամ Ուրծագյանին Խիկար Բարսեղյանը հայտնում է, որ «Եղիցի լույս» ժողովածուն այս վիճակով հնարավոր չէ բաց թողնել»: Լավ, ի՞նչ է, Խ. Բարսեղյանը նո՞ր էր ծանոթանում ժողովածուի հետ: Ինչ-որ բան էր կատարվել, որ սեփական ձեռքով եւ հրամանով տպագրության իջեցված ժողովածուի մասին տնօրենը հիմա այդպիսի կարծիք էր հայտնում: Իսկ ի՞նչ էր կատարվել: Ամենից առաջ Բարսեղյանը ծանոթացել էր «Գլավլիտի» դիտողություններին եւ սարսափել: Եկե՛ք չհասարակացնենք իրադրությունը եւ չկոծկենք եղելությունը: Բարսեղյանին ամենից ավելի ահաբեկեցին «Գլավլիտի» դիտողությունները: Երբ նա ծանոթացավ «Գլավլիտի» մատնանշված եւ իրեն ուղարկված «Եղիցի լույսի» բանաստեղծությունների եւ տողերի մասին կարծիքներին եւ մեկնաբանություններին (որոնք խնամքով պահել եւ հրատարակել է «Եղիցի լույսի» ոդիսականին նվիրված իր գրքում), տեսավ, որ ժողովածուն այդ վիճակով հնարավոր չէ բաց թողնել: Որպեսզի կարողանա դուրս գալ ծանր ու վտանգավոր իրադրությունից, Բարսեղյանը գրքի հրատարակության ամբողջ «մեղքը» բնականաբար չէր ուզում վերցնել իր վրա եւ ակնկալում էր համապատասխան ցուցում ստանալ Ուրծագյանից, դրանով կիսով չափ թեթեւացնելով «մեղքի» իր բաժինը կամ գրքի հրատարակության գործին մասնակից դարձնել Մամուլի պետական կոմիտեին: Սա է ամբողջ պատմությունը: Եւ այս պատճառով է «Եղիցի լույսը» բաց չթողնելու եւ սիգնալային օրինակի հետ ծանոթանալու խնդրանքն ուղղում Հ. Ուրծագյանին: Ի՞նչն էր զգաստացրել Խ. Բարսեղյանին. «Գլավլիտի» դիտողություններին ծանոթանալը: Նրան կանչեցին ՀԿԿ կենտկոմ եւ ծանոթացրին այն զեկուցագրի հետ, որ ՀԿ կենտկոմ էր ուղարկել «Գլավլիտը»: ««Եղիցի լույսի» ոդիսականը եւ ոչ միայն ...» գրքում Բարսեղյանը հայտնում է, որ «Գլավլիտի» այդ զեկուցագիրը, որին ինքը ծանոթացել է կենտկոմում, այժմ չկա. «Գուցե եւ պահպանվու՞մ է», կասկածանքով հարցնում է նա: Համենայն դեպս, արխիվ հանձնված նյութերի մեջ միայն եղել է Անժելա Ստեփանյանի «Ամառնամուտի» գլավլիտային միջամտությունների մասին Մ. Բարինյանի («Գլավլիտի» աշխատակից) զեկուցումը, ապա նաեւ մի տեղեկանք, որ ներկայացրել է «Գլավլիտը» Հրանտ Մաթեւոսյանի «Մենք ենք մեր սարերը» գրքի տպագրությունը չթույլատրելու, Սիլվա Կապուտիկյանի «Քարավանները դեռ քայլում են» ճամփորդական հուշերից որոշ հատվածներ հանելու մասին:

Բարեբախտաբար Խ. Բարսեղյանի մոտ պահպանվել են «Գլավլիտի» գրաքննիչի դիտողությունները, տե՛ս ««Եղիցի լույսի» ոդիսականը եւ ոչ միայն...» գրքի 73-79 էջերը: Ի մի բերելով գրաքննիչի դիտողությունները՝ կարելի է այն եզրակացության գալ, որ «Եղիցի լույսի» բանաստեղծությունների գերակշիռ մասը դիտել է որպես հակախորհրդային: Գրաքննիչն առաջարկում էր ժողովածուից դուրս նետել լավագույն բանաստեղծություններից շատերը՝ որպես հերյուրանքներով լի հակասոցիալիստական զրպարտություններ: ՀԿԿ կենտկոմ ուղարկված «Գլավլիտի» զեկուցագրի մեջ (որ առայժմ չի գտնվել) ուրիշ բան չէր կարող լինել, բացի այդպիսի գնահատումները եւ առաջարկները: Ինքը՝ Բարսեղյանը, չի պատմում զեկուցագրի մասին, չնայած այն բանին, որ այդ զեկուցագրի պատճառով Մ. Սարգսյանը, Լ. Միրիջանյանը, Գ. Արշակյանը համաձայնեցին այնուամենայնիվ որոշ միջամտություններ կատարել «Եղիցի լույս» ժողովածուում: Գրաքննիչի ոչ բոլոր առաջարկներին է, որ համաձայնեցին հրատարակչության տնօրենը, գլխավոր խմբագիրը, նրա տեղակալն ու գեղարվեստական գրականության բաժնի վարիչը: Որոշեցին գրքից հանել «Լույսի աղբյուրը», «Ծառածում» եւ «Մանկական ծոծր»: «Պոլիգրաֆ կոմբինատը, վերհիշում է Խ. Բարսեղյանը, արագորեն թերթամասերը տպագրեց եւ տեղադրեց: 1970-ի հունվարի 20-ին գիրքը պատրաստ էր»: Խ. Բարսեղյանը Հ. Ուրծագյանին ուղարկած եւ Ս. Վարդանյանի մեջբերած գրությունը ուղարկել է հունվարի 8-ին, այսինքն այն ժամանակ, երբ ՀԿԿ կենտկոմում ծանոթացել էր «Գլավլիտի» զեկուցագրին: Ինքնին հասկանալի է, որ հրատարակչության տնօրենը չէր կարող այդպիսի գրություն չուղարկել Մամուլի պետական կոմիտեի նախագահին եւ չպահանջել, գրքի սիգնալային օրինակին ծանոթանալուց հետո, «տալ համապատասխան ցուցում»: Ուրծագյանը Բարսեղյանից պահանջում է հիմնավորել «Եղիցի լույսը» այդ վիճակով բաց չթողնելու իր առաջարկը:

Հունվարի 27-ին, այսինքն այն ժամանակ, երբ հրատարակչությունը արդեն պատրաստել էր «Եղիցի լույսի» նոր, որոշ իմաստով կրճատված տարբերակը, որոշ բանաստեղծություններ փոխարինելով նորերով, իսկ ուրիշներն էլ դուրս բերելով ժողովածուից, Բարսեղյանը Ուրծագյանին ուղարկում է իր հիմնավորումը, որ մեծագույն խնամքով մեջ է բերում Ստեփան Վարդանյանը: Բարսեղյանը, նշելով, թե երկու տարում «Եղիցի լույս» ժողովածուի վրա ինչպիսի հսկայական աշխատանք է կատարվել, ընդ որում՝ հեղինակի մասնակցությամբ, հայտնում էր, որ «Եղիցի լույսի» սիգնալային օրինակը, այնուամենայնիվ, չի հաջողվել ամբողջությամբ վերցրած անխոցելի դարձնել: Եւ թվարկում է բոլոր այն բանաստեղծությունները, որոնք ոչ միայն նշված են եղել «Գլավլիտի» ներկայացրած զեկուցագրում, այլեւ գնահատականի արժանացել զեկուցագրի հեղինակի կողմից: Այն ժամանակ կենտկոմ-«Գլավլիտ»-հրատարակչություն հարաբերությունները այնպիսին էին, որ Խ. Բարսեղյանը չէր կարող Մամուլի պետական կոմիտեին նման առաջարկ չանել՝ ապահովելով իրեն եւ տղաներին հետագա վտանգներից, մանավանդ որ նրանք արդեն պատրաստել եւ պատրաստում էին «Եղիցի լույսի» նոր՝ փոփոխված տարբերակը: Այս է եղելությունն ու իսկությունը:

«Եղիցի լույսի» փոփոխված տարբերակն էլ չկարողացավ ճանապարհ հարթել: Այդ ընթացքում նոր դեմքեր եղան, որոնց մասին պատմում է արդեն ոչ թե Բարսեղյանը, այլ Պարույր Սեւակի բարեկամներից ու մտերիմներից մեկը՝ գրող-հրապարակախոս Գեւորգ Հայրյանը: «Եղիցի լույս» աշխարհասփյուռ» (պատասխան Ստեփան Վարդանյանին) հոդվածում ՀԿԿ կենտկոմի անցուդարձերի մասնակից ու լավատեղյակ պրոֆեսորը վկայում է, թե ինքն էլ է առնչվել «Եղիցի լույսի» հրատարակության ոդիսականին: Որպես մեկը այն մարդկանցից, որ ճակատագրական դեր էր խաղացել «Անլռելի զանգակատան» տպագրության գործում, Գեւորգ Հայրյանը միշտ էլ փորձել է նեղ օրերին ձեռք մեկնել մեծանուն բանաստեղծին: 1970-ի հունվարի 15-ը կամ 16-ն էր, այդ օրը իմացա «Եղիցի լույսի» կալանման եւ նրա վրա կախված սեւ ամպերի մասին, պատմում է Գեւորգ Հայրյանը: Այդ ժամանակ ՀՍՍՀ կինեմատոգրաֆիայի պետական կոմիտեի նախագահն էի, շարունակում է խոսքը:

Լսելով Սեւակի նոր գրքի արգելման մասին՝ որոշեցի հանդիպել բանաստեղծին, լսել նրան: Հանդիպումը կայացավ իր՝ Կասյան փողոցի վրա գտնվող տանը: Հուզված ու զայրացած էր, մինչեւ հոգու խորքը վիրավորված: Մեր զրույցի վերջում նա ասաց. «Ձեր ղեկավարությունը փրկեց իմ «Զանգակատունը», թե կարող ես, օգնիր նաեւ այս անգամ: Ապա անսպասելի ավելացրեց. «Խնդրում եմ ձեռքդ վերցնես «Եղիցի լույսը», դուրս գցիր այնտեղից ինչ ուզում ես, առաջաբան գրիր, միայն թե լույս տեսնի»: Բանաստեղծի խնդրանքը պարզապես հուզել ու տակնուվրա էր արել Հայրյանին: Դրա համար էլ Կասյան փողոցից դուրս գալով՝ նա իջնում է Բարեկամության փողոցով՝ դեպի Կենտկոմ: Հայրյանը հասկանում էր, որ իր առաջարկը՝ նորից խմբագրել գիրքը եւ հնարավոր դարձնել դրա բացթողումը «... կարելի է իրականացնել միայն Կենտկոմի ղեկավարության համաձայնությամբ»: Դրա համար էլ նա առաջին հերթին մտնում է Կենտկոմի գաղափարախոսական գծով քարտուղարի՝ Ռոբերտ Խաչատրյանի մոտ: Խոսակցությունը ռուսերեն է.

- Такой вопрос не могу решить. Москва занимается этой книгой.

Ստանալով այս մերժումը՝ Հայրյանը նույն խնդրանքով դիմում է Քոչինյանին: Ապա թե ինչպես է վերհիշում հին հուշերի պատառիկը.

«Այդ միշտ ժպտադեմ մարդը, երբ լսեց ինձ, մռայլվեց եւ բավական ժամանակ չէր կարողանում պատասխանել: Վերջապես ասաց. «Վերեւից ճնշում են, մեծերն են խառնվել: Ապա մտահոգ շարունակեց. եթե քո ասածը կօգնի հարցի լուծմանը, դեմ չեմ եւ եթե այդ ձեւով հնարավոր է, գնա Ռոբերտի մոտ եւ ասա՝ թող գիրքը տա քեզ»: Նորից նույն ճանապարհն անցա: Երբ հայտնեցի Քոչինյանի համաձայնության մասին, Խաչատրյանը, հոնքերը կիտելով, ասաց.

Это спектакль.

Պայմանավորվեցինք, որ գիրքը ինձ կհանձնեն հաջորդ օրը առավոտյան»:

Հաջորդ առավոտ Հայրյանը զանգահարում է Ուրծագյանին «Եղիցի լույսը» վերցնելու համար: Պարզվում է, որ Կենտկոմը հրաժարվել է այդ քայլից: «Սպասեցի, գրում է Հայրյանը, որ եթե սովորական մահկանացուների համար վախկոտությունը արատ է, ղեկավարների համար հանցագործություն է»:

Այսպես տապալվում է «Եղիցի լույսը» ընթերցողին հանձնելու մի փորձ եւս: Բայց ո՞վ էր կանգնած այս գործի թիկունքում, եւ ու՞մ զորեղ բազուկներն էին կառավարում գործի ընթացքը: Խիկար Բարսեղյանը ««Եղիցի լույսի» ոդիսական եւ ոչ միայն...» գրքում համառորեն լռում է եւ կարծես թե հակված է այդ ամենի համար պատասխանատու դարձնել Հրատմեսկոմին եւ ՀԿԿ կենտկոմի պրոպագանդայի եւ ագիտացիայի բաժնի վարիչին: Իսկ այս վերջիններն էլ ամեն ինչ բարդում են «Հայաստան» հրատարակչության տնօրենի վրա: Ինչու՞ են խնդիրը փորձում վարագուրել Ստեփան Վարդանյանը եւ Վահագն Մկրտչյանը: Մի՞թե Խ. Բարսեղյանն իրոք այնքան զորեղ մարդ էր, որ կարող էր կանգնեցնել Պարույր Սեւակի գիրքը եւ թույլ չտալ այն հանձնել ընթերցողին: Կամ՝ 1971 թվականի ամռանը Խ. Բարսեղյանը թողեց «Հայաստան» հրատարակչության տնօրենի պաշտոնը: Այդ տեղը զբաղեցրեց բանավեճի մասնակիցներից մեկը՝ Վահագն Մկրտչյանը: Ինչպե՞ս պատահեց, որ պրոֆ. Մկրտչյանը չփորձեց կանխել անարդարությունը՝ բաց թողնելով «Եղիցի լույսը»: Չէ՞ որ Բարսեղյանի գնալուց հետո էլ շուրջ մեկ տարի գիրքը արգելված մնաց: Միայն մեծ բանաստեղծի եղերական մահը հնարավոր դարձրեց «Եղիցի լույսի» լույս աշխարհ գալը: Ի՞նչ խորհուրդ կա այս ամենի մեջ: Վերջապես քսան տարի անց ճշմարտությունը պիտի ասվի՞, թե՞ ոչ:

Երեւան քաղաքում այսօր կարելի է հանդիպել նիհարած, գունատ, ոտքերը հազիվ քարշ տվող, էլ ավելի սեւացած ՀԿԿ կենտկոմի գաղափարախոսության գծով նախկին քարտուղարին: Նա ծանր հարված է ստացել կնոջից, որը շորթելով մի ահագին գումար՝ փախավ ԱՄՆ, իր հետ տանելով նաեւ ամուսնուն: Բայց ամուսինը վերադարձավ՝ ընդհանուր խայտառակությունից փորձելով փրկել իր անունը:

Չէ՞ որ ՀԿԿ կենտկոմի այդ քարտուղարն էր զբաղվում Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույսով» եւ հենց Պարույր Սեւակին էր անձամբ ասել, որ այդ գիրքը ընթերցողին կհասնի «միայն իմ դիակի վրայով»: Չէ՞ որ Ռոբերտ Խաչատրյանն էր, որ վիճել էր բանաստեղծի հետ եւ լսել այն ամենը, ինչ նրան «Եղիցի լույսի» կալանման առիթով ասել էր Պարույր Սեւակը: Չէ՞ որ բանաստեղծը հայհոյել էր նրան հենց նրա առանձնասենյակում՝ ենթարկվելով օրենքի պաշտպանների հալածանքին:

Վերջապես Ռոբերտ Խաչատրյանն էր գլխավորել ՀԿԿ կենտկոմի այն նիստերը, որոնք նվիրված են եղել Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույսին»: Նոր իշխանությունների հաստատմամբ կենտկոմի արխիվից անհետացավ «Особая папка»-ն, ուր ամփոփված էին Պարույր Սեւակին վերաբերող նյութերը, եւ որոնք երեւան կհանեին շատ գաղտնիքներ:

Պարզապես զարմանում ես, թե ինչպես, այսքանից հետո, այդ ի՞նչ մղական ուժ է, որ ստիպում է լռել բանավեճի մասնակից մարդկանց եւ կոծկել ճշմարտությունն ու եղելությունը: Բայց առանց այդ վկայությունների էլ պարզից էլ պարզ է, թե ինչ դեր էր կատարում հայ մտավոր կյանքում ՀԿԿ կենտկոմը եւ մասնավորապես գաղափարախոսության գծով քարտուղարը՝ Հրանտ Մաթեւոսյանից մինչեւ Պարույր Սեւակ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ միջազգային

Խունջիր առաջացնող խաղաղական ուժը ներկայացված է երկու կուսակցություններով. Քվեբեկի բլոկով՝ դաշնակցային մակարդակում եւ Քվեբեկի կուսակցությունով՝ նահանգի ներսում: Բլոկի ղեկավար Լյուսեն Բուշարը գլխավորում է ընդդիմությունը դաշնակցային խորհրդարանում: Կուսակցության ղեկավար Ժակ Պարիզոն տարված ր ինքնավարությանը դեմ արտահայտվեն, ապա եւ իր, եւ խորհրդարանի մնացած 53 անդամների համար, որոնք պատկանում են Քվեբեկի բլոկին, խորհրդարանին աշխատակցելը կկորցնի իմաստը: Ինչպես եւ Պարիզոն, Բուշարը հույսը դնում է ամերիկացիների վրա: Մի քանի ամիս առաջ նա մեկնել էր ԱՄՆ, որտեղ հանդիպել էր կոնգրեսականների, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտերին, 140 միլիոն դոլլար հատկացնելով բանվորական ուժի վերապատրաստման համար, գործող թողնել ազգական ստանձնարանը, որը ավելի վաղ ստիպված էր փակել: Եւ, վերջապես, Կրեսյենը պատրաստ է «դեմ տալ մյուս այտը» երբ ընտրական կամպանիայի ժամանակ լիբերալները կհարձակվեն դաշնակցային կառավարության վրա: Սակայն նաեւ այդ կիսատ-պռատ ծրագիրը

ԱՄԵՐԻԿԱ

Կանադայի ճակատագիրը որոշվում է Քվեբեկում

Քվեբեկի նահանգում, ավելի ճիշտ, Քվեբեկի համար, խաղաղական պայքարի ընդհարումները 1994 թվականի աշնանը տեղի ունենալիք ընտրությունների կապակցությամբ ոչ միայն Կանադայի քաղաքացիների, այլ նաեւ խոշոր բնակիչների ուշադրության կենտրոնում են: Ըստ էության, հատկապես Քվեբեկում է վճռվում երկրի հետագա ճակատագիրը, որպես ամբողջական, կայուն պետության. դաշնությունը արդյոք կպահպանվի՞ ներկայիս կազմով կամ կկորցնի՞ իր ֆրանսալեզու անդամին: Եւ դա լավագույն դեպքում, եթե չենթադրենք քաղաքական շղթայական գործողությունը:

է դեռի [illegible]ա եթե ոչ պատմական, ապա օտանջք բացելու մոլուցքով: Նահանգային խորհրդարանում նա ընդդիմության ղեկավարն է:

Երկու կուսակցությունների ընդհանուր նպատակն է Քվեբեկի անջատումը: Այդ գործընթացի մեխանիզմը անջատողականների կողմից պատկերացվում է ծայրահեղորեն պարզորոշ. Պարիզոն ուղղակի խոստանում է, որ իշխանության գալուց 8-10 ամիս անց կանցկացվի հանրաքվե միակ հարցով. «Դուք ցանկանո՞ւմ եք, որ Քվեբեկը դառնա անկախ պետություն»: Նահանգը մոտ 10 տարի կառավարում է Քվեբեկի լիբերալ կուսակցությունը: Ժակ Պարիզոն խոստանում է փոփոխություններ մտցնել հարկային քաղաքականությունում, արգելել ծխախոտի անլեգալ առեւտուրը եւ այլն: Ինչ վերաբերում է դաշնակցային քաղաքականությանը, ապա Պարիզ[…]ն ավելի շատ ծեռ է տալիս Կանադայի այժմյան վարչապետ Ժան Կրեսյենը: Նախընտրական իրավիճակում ավելի նախընտրելի է կառավարության այն ղեկավարը, որը հրաժարվում է Քվեբեկի ազգայնականների հետ բանակցություններից:

Ոչ պակաս վճռականություն է ցուցաբերում Բուշարը: Երբեմն Բուշարի ճառերի տոնը գրեթե ողբերգական է: Եւ դա հասկանալի է: Երբ հանրաքվեի ընթացքում քվեբեկցիների տարի, գործարար մարդկանց հետ եւ բոլորին փորձում էր բացատրել, որ անկախ Քվեբեկը կմնա ԱՄՆ-ի հավատարիմ դաշնակիցը, կմիանա ՆԱՏՕ-ի բլոկին, տնտեսական եւ քաղաքական միություններին եւ համաձայնություններին:

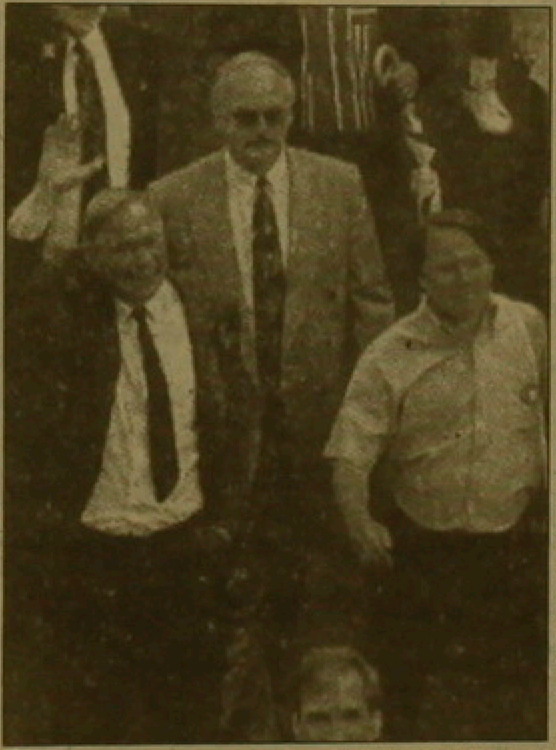

Ձախից՝ Ժակ Պարիզոն

Անջատողականների աշխուժությունը դաշնակցային կառավարությանը ստիպեց մշակել պաշտպանության գիծ: Կառավարությունը մտադիր է օգնել քվեբեկյան լիբերալ-անհանգստացրեց Պարիզոյին, եւ նա քննում է հետագա քայլերը այն դեպքում, երբ Քվեբեկի կուսակցությունը նահանգի կամ էլ հաղթի: Սակայն Պարիզոն մտադիր չէ համաձայնվել հանրաքվեի «ինքնավարությանը՝ ոչ» պատասխանին եւ նախատեսում է կրկնակի հանրաքվե:

Վերլուծողները առաջարկում են իրադրության զարգացման հետեւյալ տարբերակները.

Ա սցենար՝ Քվեբեկի կուսակցությունը ընտրություններում հաղթում է: Ժակ Պարիզոն դառնում է վարչապետ եւ նշանակում է հանրաքվե «ինքնավարությանը՝ այո կամ ոչ» հարցով: Եթե պատասխանը լինի «այո», հետեւանքները ակնհայտ են: Ենթադրվում է, սակայն, որ տնտեսական անկումից ճնշված քվեբեկցիները այն տրամադրության մեջ չեն, որ ընդգրկվեն անջատողականության խոստացած արկածների մեջ: Նրանք ավելի շատ այդ հարցը տասը տարով կհետաձգեն:

Բ սցենար՝ վարչապետ Դ. Ջոնսոնի ղեկավարությամբ ընտրություններում հաղթած լիբերալները գործնականում օրակարգից հանում են հանրաքվեի հարցը: Այդ դեպքում ենթադրվում է, որ պարտված կուսակցության անհաջողակ ղեկավար Ժակ Պարիզոն պաշտոնաթող կլինի եւ նրա տեղը կզբաղեցնի Բուշարը:

«Սեգոդնյա», 10 հունիս

ՕՎԿԻԱՆՈՍՅԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ԶՎԱՐՃԱՎԱՅՐ

Ռուս նորահարուստները գրավում են Կիպրոսը

Կիպրոսը ավելի մեծ հանրաճանաչություն է ձեռք բերում Ռուսաստանի եւ ԱՊՀ այլ երկրների բնակիչների մեջ: Այստեղ հաճախակի կարելի է տեսնել մեր համաքաղաքացիներին, որոնք հաջողությամբ են յուրացնում կյանքի եւ հանգստի համաշխարհային չափանիշները:

Կիպրոսում ռուսական բումը սկսվեց մոտ եր[…] տարի առաջ: Ռուսական նորահայտ բիզնեսմենները շատ շուտ գնահատեցին այս կղզի-պետության բոլոր արժանիքները, որտեղ արտասահմանյան ֆիրմաների գործունեության համար ստեղծված է առանց տուրքի համակարգ, ապահովված են բանկային ներդրումների գաղտնիք, կապի հիանալի միջոցներ: Այստեղ, ծովափին 12 ամիս կարելի է հանգստանալ, իսկ ռուսների սերը տաք ծովերի նկատմամբ մեկնաբանություն չի պահանջում:

Այսօր Կիպրոսում գործում են մոտ 300 ռուսական ընկերություններ եւ դրամատներ: Ֆինանսային գործողությունների գումարային շրջանառությունը չի ազդարարվում, սակայն Կիպրոսի կենտրոնական բանկից մամուլ թափանցած որոշ տեղեկությունների համաձայն, անցյալ տարի այն կազմել է մոտ 12 միլիարդ դոլլար: Ավել են կիպրոսյան անշարժ գույքի գները ծովափնյա գոտում: Ռուս նորահարուստները գնում են տներ, ամառանոցներ առանց սակարկման: Մեր թերը նետում են այլափոխի գործարքի մասին: [illegible] ամառանոցի համար, որի իրական արժեքը կեսմիլիոն դոլլար էր, սեփականատերը պահանջեց մեկ միլիոն: Ռուս մի գնորդ՝ Սիբիրի առեւտրական բանկերից մեկի համեստ աշխատողը, առանց մտածելու համաձայնվեց, աղցած կիպրոսցու ծեռքը խոթելով դոլլարներով լի պայուսակը: Նորաթուխ Ռոթշիլդի բարեկամը փորձեց բացատրել, որ այդ գինը կարելի է իջեցնել ուղիղ կեսով: «Դե լավ, ծեռքը թափահարեց օմսկցի Ռոթշիլդը, ինձ մոտ չորսը մնում է: Կյանքի համար բավական է: Իսկ ամառանոցը ինձ անհրաժեշտ է հենց այսօր. կինս երեկոյան ժամանում է Օմսկից: Ուզում եմ անակնկալ անել: Պատկերացրու, թե նա որքան կուրախանա: Իսկ դու կես միլիոնից ես խոսում»:

Ռուսների մեջ հանրաճանաչ է Լառնակայի չինական «Դիագոն» ռեստորանը: Այն հարցին, թե ռուսները այս ռեստորանում ինչից են սկսում, կարգավորող Անդրեաս Անաստասիադիսը պատասխանեց՝ օղուց: Իսկ ինչո՞վ են շարունակում: Օղիով, պատասխանում է Անդրեասը: Իսկ թե ինչո՞վ են ավարտում, լրագրողը չվճռեց հարցնել:

Լիմասոլում պատմել են պատմում երբեմն ռուս մուժիկների մասին, որոնք կես տարի ապրում են 5 աստղանի «Ամասուս» հյուրանոցում, նախաճաշում, ճաշում եւ ընթրում լավագույն ռեստորաններում, երբեւէկում վերջին մակնիշի բաց «Մերսեդեսներով», սակայն ոչ մի կերպ չեն կարողանում ծախսել փողերը: Ինչո՞վ են նրանք զբաղվում Կիպրոսում՝ ոչ ոք չգիտի եւ առանձնապես էլ չի հետաքրքրվում:

Այսօր տասը օրվա հանգիստը Կիպրոսում արժե մոտ 1000 դոլլար: Այս գումարի մեջ մտնում է ճանապարհածախսը, երեք կամ չորս աստղանի հյուրանոցում բնակվելը եւ սնունդը: Իսկ եթե ավելորդ երկու հարյուր դոլլար ունես, կարող ես բոլլ տալ շրջագայելով եգիպտական ճամփորդություն Իսրայել եւ Եգիպտոս: Այդ ամենը կողքին է, եւ տուրիստական բազմաթիվ ընկերությունները հեշտ ու արագ կլուծեն բոլոր տեսակի ծեւականությունները: Ի դեպ, կիպրոսյան այցագիր ստանալը շատ հեշտ է:

Չիշում ես սիրահոյակ Վլադիմիր Ժիրինովսկուն՝ իր աներես մտայնությամբ՝ ռուս զինվորների փոշոտ սապոգները լվանալ տաք ծովերի ջրում: Նրա հայրենակիցներից շատերը հաջողությամբ իրականացնում են «ռուսական այդ մեծ գաղափարը», ճիշտ է, մի քիչ այլ ծեւով՝ առանց սապոգների, առանց տանկերի, առանց միջուկային ռումբերի:

Արտասահմանյան մամուլից

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հարավային Կորեան եւ ԱՄՆ-ը կշարունակեն բանակցել

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Հարավային Կորեան եւ ԱՄՆ-ը պատրաստակամություն են հայտնել շարունակել խորհրդակցությունները ինչպես ամերիկա-հյուսիսկորեական միջպետական բանակցություններ, այնպես էլ Սեուլի եւ Փենյանի միջեւ բարձրաստիճան հանդիպում անցկացնելու ուղղությամբ: Քլինթոնը հեռախոսազրույց է ունեցել Կիմ Յեն Սանի հետ, որի ընթացքում քննարկվել են ԿԺԴՀ-ի կողմից միջուկային զենք արտադրելու խնդրին առնչվող հարցեր: Քլինթոնը ողջունել է Սեուլի եւ Փենյանի միջեւ բարձրաստիճան բանակցությունների հնարավորության քննարկումը եւ հնարավոր է համարել ամերիկա-հյուսիսկորեական բանակցությունների երրորդ ռաունդի սկիզբն արդեն հուլիս ամսին: Ի դեպ, այս տարվա աշնանը ակնկալվում է Վլադիմիր Ժիրինովսկու այցը Փենյան, ուր նա կհանդիպի Կիմ Իր Սենին:

Քլինթոնը կարեւորեց մերձավորարեւելյան հաշտությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը չորեքշաբթի «կրկին հավաստեց, որ Միացյալ Նահանգները պաշտպանում են Մերձավոր Արեւելքի իրադրության համապարփակ կարգավորումը»: Սպիտակ տանը Հորդանանի Հուսեյն թագավորի հետ կայանալիք հանդիպումից առաջ ամերիկյան վարչակազմի ղեկավարը նշեց, որ մերձավորարեւելյան հաշտության գործընթացը մնում է որպես ԱՄՆ-ի քաղաքականության «շատ կարեւոր առաջնային խնդիրը», այդ պատճառով էլ Վաշինգտոնը իր կարելին կանի արաբական երկրների եւ Իսրայելի բանակցություններում «առաջընթացն ապահովելու համար»:

Եմեն. Պատրաստվում են վճռական գրոհի

ԿԱՀԻՐԵ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հյուսիսային Եմենի ղեկավարությանը պաշտպանող մեքենայացված մի հզոր զորամիավորում է կենտրոնացվել Հարավային Եմենի գլխավոր քաղաք Ադենի մատույցներում: Հյուսիսցիների ստորաբաժանումները, որոնցում կան զրահամեքենաներ, ծանր հրետանի եւ տանկեր, ներկայումս դիրքեր են գրավել Ադենից 7 կմ հեռավորության վրա: Այստեղ ստացված տեղեկությունների համաձայն, հյուսիսցիների զինվորական հրամանատարությունը զորքերին կոչ է արել «պատրաստ լինել ամենամոտ ժամանակներս սկսելու Ադենի վճռական գրոհը»:

Հատան պատրաստ է հրաժարական տալ

ՏՈԿԻՈ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Ճապոնիայի վարչապետ Ցուտոմու Հատան հայտարարեց, որ ինքը պատրաստ է հրաժարական տալ: Նա այդ մասին հայտնեց մամլո ասուլիսում, որը տեղի ունեցավ խորհրդարանում ներկայիս կառավարող փոքրամասնությանը անվստահության քվե հայտնելու վերաբերյալ ընդդիմության բանաձեւի նախագծի ներկայացումից անմիջապես հետո:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ՀՖԲ-ն գործակցում է եվրոպական ծառայությունների հետ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 23 ՀՈՒՆԻՍ, ՌԻԱ-ՄԱՐՔ: ԱՄՆ-ի Հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոյի տնօրեն Լուիս Ֆրին ասուլիսում հայտնեց, որ Եվրոպայի երկրներ ձեռնարկելիք իր տասնօրյա ուղեւորության ընթացքում, որը կսկսվի երկուշաբթի, ինքը կայցելի Ռուսաստան, Գերմանիա, Չեխիա, Սլովակիա, Հունգարիա, Լեհաստան, Լիտվա, Ուկրաինա եւ Ավստրիա: Ուղեւորության հիմնական նպատակներն են. կանխել միջուկային սպառնալիքը, պայքարել կազմակերպված հանցաշխարհի եւ թմրաբիզնեսի դեմ, հակազդել ահաբեկչական բնույթի խմբավորումների ապօրինի գործունեությանը, ավելի սերտ շփումներ հաստատել այդ երկրների հատուկ ծառայությունների հետ, օժանդակել օպերատիվ աշխատակիցների պատրաստմանը, ինչպես նաեւ տեղեկություններ փոխանակել միջուկային զինանոցների վիճակի մասին՝ զենքի զողությունը կանխելու նպատակով:

Խոսելով Ռուսաստանի կազմակերպված հանցաշխարհի մասին, հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոյի պետը նշեց, որ այն մեծ թափ է ստացել: Նրա գնահատությամբ տվյալների համաձայն, հանցախմբերում գործում է հարյուր հազարից ավելի մարդ: Հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոն ներկայումս քննում է ԱՄՆ-ի տարածքում Ռուսաստանի քաղաքացիների կատարած հանցագործությունների 40 գործ: Ռուսաստանի հանցաշխարհը, ընդգծեց Լուիս Ֆրին, սերտ շփումների մեջ է Կոլումբիայի հզոր թմրակարտելների եւ Սիցիլիայի «Կոզա նոստրայի» հետ:

Նախատեսվում է, որ Լուիս Ֆրին հուլիսի 4-ին Մոսկվայում կբացի Հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոյի առաջին ներկայացուցչությունը Ռուսաստանում:

« ԵՎԱ »

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է Ձեզ

Սովորելու 1-3-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

- օպերատորական գործ, ծրագրային փաթեթների եւ ծրագրավորման լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա
- անգլերեն լեզու սկսնակների համար
Communicative course in English, Learning American English, The Cambrige English course (2 ցիկլով), ամերիկյան ուսումնական հաստատություններ ընդունվողների համար TOETL
- բանկային գործ
- հաշվապահություն եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- կոսմետիկա եւ էպիլյացիա
- մերսում (մասաժ)

Դասընթացներն ավարտողներին տրվում են վկայականներ (սերտիֆիկատ) հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն լեզուներով:

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ համապատասխան պայմաններ քաղաքի կենտրոնում:

Ընդունում ենք ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից ժամը 11-ից 16-ը:

Հասցեն՝ Սարյան փող., 4 (Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի դիմաց)
Հեռախոս 58-21-22

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Աշխարհ

Ղաղիբեկ Շալախմետով. ««Միր» խաղաղարար հեռուստառադիոընկերություն է»

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

«Թերեւս ես յուրօրինակ մարդ եմ, այն առումով, որ 9 երկրի վարչապետներ միանգամից հավանում են իմ ղեկավարը», երեկ ՀՀ կառավարությունում լրագրողներին հայտնեց «Միր» միջպետական հեռուստառադիոընկերության նախագահ Ղաղիբեկ Շալախմետովը, որն ընկերությունը ղեկավարում է 93 թ. հունվարից՝ ԱՊՀ ղեկավարների որոշմամբ: 91-ից հեռուստատեսային խաղաղականության ԱՄՆ - ԱՊՀ երկկողմ հանձնաժողովի անդամ է, 93-ից՝ լրագրողների միությունների միջազգային ֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ:

«Միր» ընկերության ծրագիրն առաջին անգամ եթեր է տրվել 93-ի հունիսին Օստանկինոյի հեռուստառադիոկայաններով: Նրա հիմնադիր անդամներն են Ադրբեջանը, Բելառուսը, Հայաստանը, Ղազախստանը, Կիրղիզստանը, Մոլդովան, Ռուսաստանը, Տաջիկստանը եւ Ուզբեկստանը: Այն ղեկավարում է տնօրենների խորհուրդը, որի անդամներն են վերոհիշյալ երկրների համապատասխան մասնաճյուղերի ղեկավարները: Այժմ Օստանկինոն «Միրին» տրամադրում է շաբաթական 3 հեռուստաժամ եւ մոտ 4 ժամվա ռադիոեթեր: Պրն. Շալախմետովը հայտնեց, որ ընկերության հաղորդումներն ունեն տեղեկատվական, մշակութային, ճանաչողական բնույթ՝ բացառելով ցանկացած միտումնավորություն: Նախագահը հայտնեց նաեւ, որ «Միրն» իր գործունեության մեջ ընդգրկում է «ազգային» հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ամենատաղանդավոր աշխատակիցներին, քանի որ դրա համար նրանք բավական բարձր հոնորար են ստանում (ի դեպ, պրն. նախագահը, խորհրդային լրագրության տարիներին ընդունված բառապաշարին համապատասխան ԱՊՀ երկրների հեռուստատեսության եւ ռադիոյի մասին խոսելիս դրանք անվանում էր «ազգային»):

«Միր» հեռուստառադիոընկերությունը միջազգային բաժնետիրական ընկերություն է: Ընդսմին, պրն. Շալախմետովը հրաժարվեց պատասխանել «Վեստի» տեղեկատվական հեռուստածրագրի թղթակցի այն հարցին, թե ինչպես է ֆինանսավորվում ընկերությունը. «Կոմերցիոն գաղտնիք է», ասաց նա՝ ավելացնելով, որ միջին հոնորարն, այնուամենայնիվ, բավական բարձր է, տեխնիկական հագեցվածությունը՝ գերազանց: «Միր» նախատեսում է առաջիկա մեկ-մեկուկես տարում հեռարձակումներն իրականացնել իր սեփական կայաններով՝ արհեստական արբանյակների միջոցով: Հուլիսի 15-ին ԱՊՀ կոորդինացիոն խորհուրդը կքննարկի այս ծրագրի նախագիծը:

Ընկերության նախագահը «Միր»-ը համեմատեց եվրոպական համագործակցության «Եւրոնյուզ» ընկերության հետ (կենտրոնը՝ Լիոնում) եւ ասաց, որ մի քանի լեզուներով հեռարձակվող այդ ծրագիրը կարող է դառնալ նմանակման մոդել՝ իրենց համար:

Ի դեպ, ԱՊՀ 9 հիմնադիր երկրների կառավարությունների ղեկավարներն ստորագրել են «Հեռարձակման նոր կոնցեպցիան», որի հիմքում մասնագիտական բարոյականության կոդեքսն է, իմա՝ սուբյեկտիվ մեկնաբանությունների բացառումը («Եւրոնյուզը» եւս նման սկզբունքներով է առաջնորդվում): Նախագահը հայտնեց, որ «Միրի» կոնցեպցիան այս դեպքում հենց չի համընկնում «Օստանկինոյի» կոնցեպցիային:

«Ազգի» այն հարցին, թե ճի՞շտ է, որ «Միրի» ռեյտինգը բավական ցածր է հեռուստադիտողների շրջանում, պրն. Շալախմետովը պատասխանեց. «Այո: Մենք այնպիսի ժամերի ենք հեռարձակվում (այսպես ասած՝ «սեւ անցքի»), որոնց ընթացքում միշտ էլ հեռուստալսարանը փոքր է լինել՝ 10-15 տոկոս: Բայց դա մեզ բավարարում է: Ամենեւին չենք ձգտում 60 տոկոս ռեյտինգ ունենալ: Մեկ տարվա կյանք ունեցող հեռուստառադիոընկերության համար դա անլուրջ ձգտում է: Ավելին, մեր թղթակիցների «թիմերը» միմյանցից ու մեզանից հազարավոր կիլոմետրերի հեռավորության վրա են աշխատում...»:

«Միր» միջպետական ընկերության Հայաստանի մասնաճյուղի տնօրենը Կարո Յալանուզյանն է: Ընկերությունն աշխատում է հայկական Ա-1 ստուդիայի եւ Հայաստանի հեռուստառադիոընկերության հեռուստալրագրողների հետ:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Արցախ աշխարհը մտնում է հայկական մշակույթի համայնապատկերի մեջ

Հունիսի 20-25-ը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում կազմակերպված Հայաստանի մշակույթի գործիչների եւ ստեղծագործական խմբերի հյուրախաղերը երեւույթ էին ղարաբաղցիների մշակութային կյանքում: Սոս մեկ ամիս տեւող հանձնաժողովական անորոշ հնարավորություն տվեց որոշակի ղարաբաղցին հաղորդակից դառնալ հայոց երգին ու պարին, պոեզիային ու երգչախմբային արվեստին: Հայաստանի եւ ԼՂՀ մշակույթի նախարարությունների նախաձեռնությամբ կազմակերպված փառատոնն անցավ լեփ-լեցուն դահլիճներում, ծափերի ու ծաղիկների տարափի տակ: ԼՂՀ ժողկրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Նելլի Ոսկանյանի ասելով, իհարկե, առաջին դեպքը չէ, երբ Հայաստանի մշակույթի գործիչները գալիս են Ղարաբաղ: Պատերազմի ողջ ընթացքում միշտ էլ Հայաստանից մշակութային խմբեր ու անհատ կատարողներ են եկել, հատկապես Եղեգնաձորից, Վայքից, Արմավիրից, Երեւանից, Աշտարակից: Այս անգամ մշակութային փառատոնին մասնակցեցին Հայաստանի պարի պետական խումբը, գուսանական եւ ժողովրդական երգի պետական խումբը, Կոմիտասի անվան պետական եւ ռադիոյի կամերային երգչախումբը, ասմունողներ, կրկեսի դերասաններ: Համերգներն անցան ոչ միայն Ստեփանակերտում ու Շուշիում, այլեւ Մարտունու ու Հադրութի շրջանների գյուղերում: «Այժմ ամենահեռավոր գյուղում կարող են մտածել, թե Հայաստանը կա, իրականություն է, եւ ոչ թե երեւակայության արդյունք», ասաց Նելլի Ոսկանյանը, համոզված լինելով, որ հոգեբանականից ավելի բարեգործական համերգներն ունեն բարոյական նշանակություն: Ղարաբաղում պրոֆեսիոնալ կոլեկտիվները շատ չեն, իսկ նախարարի ասելով, հայաստանյան խմբերը հիմնականում լրացնում են այն բացը, որը չեն հասցնում ամբողջել Ղարաբաղի մշակույթի գործիչները: Եւ չնայած պատերազմի հետեւանքով ստեղծագործական տարիքի երիտասարդությունը գտնվում է բանակում, այդ պատճառով շատ տաղանդավոր երիտասարդներ կտրվում են մշակույթից, այնուամենայնիվ, նույնիսկ բանակում ֆոլկլորային թիմ է ստեղծվել, նկարչախումբ ու վոկալ-գործիքային խմբեր են կազմավորվել: «Զորքի հոգեւոր նկարագիրը պետք է նաեւ իր հայրենիքի պաշտպանի, պաշտպանը է նաեւ լավ կրակել»: Նելլի Ոսկանյանի այս համոզմունքը հաստատվեց Մարտունիում: Հայաստանի պարի պետական խմբի եւ ասմունողների համեստ ծրագրին անհամբերությամբ սպասում էին ոչ միայն շրջկենտրոնի բնակիչները: Խմբի գեղարվեստական ղեկավար Սուրեն Չանչուրյանը վերջին նախապատրաստական աշխատանքներն էր կատարում: Համերգը երեկոյան ժամը 7-ին էին նշանակել, որովհետեւ դաշտերում աշխատող գյուղացիները նույնպես հասցնեին դիտել: «Դա կոլեկտիվի վերակազմավորման առաջին օրերին որոշեցի, որ մեր առաջին համերգները պետք է Ղարաբաղում լինեն, մեր կռվող եղբայրների համար: Այդպես էլ ստացվեց: Երեւանում կայացած առաջին երկու համերգներից հետո եկանք այստեղ մեր ոգեւորիչ պարով ղարաբաղցիներին ոգեւորելու», պատմում է պարի Սուրեն Չանչուրյանը: «Ղարաբաղցիները արվեստի ժողովուրդ են, շատ նուրբ են, մեծ ոգեւորությամբ են ընդունում պարը, այնպես են դիտում, որ նոր լիցք ու եռանդ են հաղորդում պարողներին: Հայաստանն էլ իր հերթին պարտավոր է միշտ աջակցել Ղարաբաղին, օգնել ու ամրապնդել մեր միասնությունը», ասաց Սուրեն Չանչուրյանը: Սեպտեմբերին նախապատրաստվող նոր փառատոնի համար պարի պետական խումբը նոր ծրագիր կկազմի: Ոգեւորությունը մեծ է, ծրագրերը՝ շատ:

Մարտունու մշակույթի տան կողքի հրապարակում օրերս բացված Մոնթե Մելքոնյանի հուշարձանն է: Հայաստանի ներքին գործերի եւ մշակույթի նախարարներ Վանո Սիրադեղյանն ու Հակոբ Մովսեսը թարմ ծաղիկներ դրեցին, այնուհետեւ Ազատ Պատրաշյանի եւ Սուրեն Չանչուրյանի հետ եղան Ավոյի անդրիի մոտ: Վերադառնում ենք Ստեփանակերտ: Կամերային երգչախմբի համերգը դեռ չի ավարտվել: Ծափահարություններ, ծաղիկներ, գովեստի խոսքեր: Երգչախմբի անդամներից շատերը առաջին անգամ են Ղարաբաղում, ոգեւորված են ու հիացած, իսկ նրանց երգը ուղղակի ցնցեց ղարաբաղցիներին:

«Արդեն երկու տարի է, փորձում ենք Ղարաբաղը մշակութային կապով միացնել Հայաստանին, ասաց մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսը, թեեւ մենք երբեք էլ բաժանված չենք եղել: Ի պատասխան անցյալ տարի Երեւանում կազմակերպված Արցախի մշակույթի օրերի, այս տարի Ղարաբաղում են Հայաստանի մշակույթի գործիչները»: Նախարարը համոզված է, որ պետք է ԼՂՀ-ն Հայաստանի մշակութային ընդհանուր համայնապատկերի մեջ ներմուծել, դարձնել մեր մշակութային կյանքի գործուն մասնակիցներից մեկը: Պատերազմի 4-5 տարիների ընթացքում ժողովուրդն իր բոլոր ուժերը կենտրոնացրել է ռազմական ընդունակությունների վրա, եւ ժամանակն է, որ մարդիկ ապրեն սովորական զգացմունքներով, իսկ դրա վերականգնման լավագույն եղանակը մշակութային կյանքն է: Հակոբ Մովսեսը եղավ նաեւ Ստեփանակերտի մշակութային կենտրոնում ու թատրոնում, ծանոթացավ ստեղծագործական կոլեկտիվների հոգսերին: Նշեց, որ կշարունակվի օգնությունն ու համագործակցությունը:

«Մենք պետք է վերականգնենք մշակույթի ավերված օջախներն ու արթնացնենք մարդկային պարզ զգացմունքները», ասաց նախարարը:

Հայաստանի պաշտոնական պատվիրակությունը փառատոնի հանդիսավոր ավարտից մի օր շուտ վերադարձավ Երեւան: Մշակույթի նախարարը մեկնեց Թբիլիսի, ուր հյուրախաղերով հանդես է գալիս Վանաձորի Աբելյանի անվան դրամատիկական թատրոնը:

ՆՈՒՆԵ ԱՍԱՏՐՅԱՆ
Ստեփանակերտ-Երեւան

ՈՒՂՂՈՒՄ

«Ազգի» հունիսի 23-ի «Հայ պոեզիան՝ անգլերեն» հոդվածում «Շավարշ Նարդունին, Շահան Շահնուրը եւ Նիկողոս Սարաֆյանը... ամերիկացին արեւմտյան ազդեցությունից զերծ նոր պոեզիայի գալուստ» նախադասությունում «ամերիկացին» բառը տպագրվել է «ամերիկեցին», որի համար հայցում ենք ընթերցողների ներողամտությունը:

ՀԱՅՖԻԼՄ

Ֆիլմերը սպասում են հովանավորների

Կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանի «Վերջին կայանն Արարատյան» «Հայֆիլմում» նկարահանված ժապավենն այսօր ներկայացված է Լոս Անջելեսի կինոփառատոնում: Այնուհետեւ փառատոնը նույն ծրագրով կցուցադրվի Վաշինգտոնի «Քենեդի» կենտրոնում: «Հայֆիլմում» ավարտվել են նաեւ Միխայել Դովլաթյանի «Մղձավանջ» եւ Լյուդմիլա Սահակյանցի «Զոնի» նկարահանումները: ՀՀ մշակույթի կինոյի գծով փոխնախարար Միխայել Ստամբոլցյանը հայտնեց, որ բացի «Բարաբբայից» կինոստուդիան առայժմ նոր նկարահանումներ չի ձեռնարկում: Թեեւ, նկարահանվել նաեւ Ներսես Հովհաննիսյանի «Կտակը», որը ներկայացված «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հովանավորությանը: Սցենարն ուղարկված է հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, ֆրանսիացի կինոռեժիսոր Անրի Վեռնոյին, որի համաձայնությունն էլ կորոշի «Կտակի» էկրանավորման օժանդակելու ճակատագիրը: Եւրախորհուրդն իր հերթին մտադիր է հովանավորել Վիգեն Չալդրանյանի «Տեր, ողորմեա» ֆիլմը: Հովանավորչականների է սպասում Աղասի Այվազյանի սցենարը: Ռ. Խ.

ՖՐԱՆՍԻԱ

Օսեյնն անցել է դետեկտիվին

ՆԱԶԵԼԻ ՂԱՐԻԲՅԱՆ

Սեփական թղթակից, Փարիզ

Ռոբեր Օսեյնը շարունակում է իր ներկայացումներում - զարգացնել բեմ-հանդիսատես փոխհարաբերությունը: Պատմական թեմայով ողիսից հետո, ռեժիսորն անցել է դետեկտիվ ժանրին: Այս աշնանը թատրոնասերները կտեսնեն «Հանցագործության գիշերը» ներկայացմամբ, որ հանդիսատեսն է վարելու հետաքննությունը: Սակայն, մեղադրանքի համար հարկավոր է բերել ծանրակշիռ ու համոզիչ ապացույցներ, որից հետո կսկսվի հանցագործի հանրեմի որոշումն ու բացահայտումը: «Վերջապես ինչ-որ բան կփոխվի, կաշխուժանա, հավաստիացնում է Օսեյնը. հանդիսատեսը կդառնա չեզոք նստած մնալ իր բազկաթոռում եւ հետեւել դատավարության ընթացքին՝ առանց մասնակից դառնալու: Թատրոնը կարիք ունի վերափոխվելու»:

Առաջինը հենց ինքը՝ ռեժիսորն է տեղական հրավեր ատյանում սպասավոր «բաստոնային արկածի» մեջ: Նա արդեն ունի ավելի հեռակա ծրագրեր՝ ցանկանում է 1995 թ. աշնանային թատերաշրջանին ներկայացնել իր արվեստական կենսագրության մեջ մեծ հետք թողած «Անժելիկան հրեշտակների մարկիզուհի» ֆիլմի բեմականացմամբ, որ 30 տարի անց կրկին կհանդիպի ժոֆրեյ դը Պեյրակի դիվական կերպարը:

Փարիզը հակվում է դեպի հինը

Ֆրանսիական նորաձեւությունն ավելի ու ավելի թեքվում է դեպի 70-ական թվականները: Հաստ կրունկներով կոշիկներ, հաճախ՝ պարանակապերով, մեծ ծաղիկի պատկերներ, անկաշկանդ հագուստ, որ հակված է արտառոց երեւակայության: Գերիշխում են շատ կարճ կամ շատ երկար կիսաշրջազգեստներ, լայն, անփույթ ծալքավոր շալվարներ, պայծառ գույներ կամ անգլերեն գրություններ կրող մայկաներ: Փարիզը, որ միշտ եղել է նորաձեւության կենտրոնը, տեղի է տալիս ամերիկյան անդիմադրելի ներխուժմանը, հատկապես երիտասարդության մեջ, եւ հագուստների տարատեսակ անվանացանկում, որ ֆրանսերեն է եղել, ինտենսիվ ատրում են անգլերեն (ամերիկերեն) անվանումներ: Ֆրանսիացիները դժգոհում են, բայց եւ ենթարկվում ազդեցությանը: Ինչպես մյուս ոլորտներում, քաղաքականությունը թելադրում է նաեւ նորաձեւությանը:

Ն. Ղ.

ԿԵՍԱՄՍՅԱ
ԸՆԴՄԻՋՈՒՄԻՑ ՀԵՏՈ
ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԸ

ՀԱՄԱՐՈՒՄ

- «ԿԵՑՑԵՆ ՀՈԳԵԿԱՆ ՃՎԱՆԴՆԵՐԸ» (Դասական ջազս էդմոն Ալեքսյանի դեմ)
- ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՑԻ «ԱՆՏԱՐԿԵՇՏ» ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
- CROSSOVER ART IN ARMENIA
- ՖՐԵԴԻ ՄԵՐՔՅՈՒՐԻ «Մեռնել ինչ համար ռուսական ռուլետկա է»
- «ԲԱՐՁՐԱԿԱՐԳ ԿՈՇԻԿՆԵՐԸ ԻՆՁ ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ԳՐԳՌՈՒՄ ԵՆ»
- «ԻՐ ՄԱՀՎԱՆ ՄԵՋ ՄԵՂԱԴՐԵԼ...» (Մենաշնորհության մասին)
- ՎԱՀԱՆ ԻՇԽԱՆՅԱՆ ԾԱԼՈՎԻ ԴԱՆԱԿԸ (պատմվածք)
- ՅՈՒՐԳԵՆ ԳԻՍՓԵՐԹ ՖՐԵՆՔ ԶԱՓՓԱՅԻ ՄԱՀՎԱՆ ԱՌԹԻՎ

ԵՎ ԱՅԼՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

LEVON TRAVEL
«Ազգը» լուսաբանում է «Լեւոն Թրավըլի» աջակցությամբ
World Cup USA 94

Հրավառություն «Ռոզ Բոուլում»

ԱՄՆ հավաքականը զերազանցեց ինքն իրեն

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

Առաջնության օրագիր

Իտալիա-Նորվեգիա (Դինո Բաջջո)	1-0
Հարավ. Կորեա-Բոլիվիա	0-0

C խումբ

1. Գերմանիա	4	2	1	1	0	2-1
2. Իսպանիա	2	2	0	2	0	3-3
3. Հար. Կորեա	2	2	0	2	0	2-2
4. Բոլիվիա	1	2	0	1	1	0-1

Առաջնության ռմբարկուները

Բատիստուտա (Արգենտինա)	3
Գոյկոեչեա (Իսպանիա)	2
Կլինսման (Գերմանիա)	2
Վալենսիա (Կոլումբիա)	2
Ռադուչոյու (Ռումինիա)	2
Հաջի (Ռումինիա)	2
Բրեջի (Շվեյցարիա)	2

Ինչպես եւ սպասվում էր, ԱՄՆ-Կոլումբիա խաղի նախօրեին Կոլումբիայի նախագահ Սեզար Գավիրիան եւ արտաքին գործերի նախարար Նոեմի Սանինը ժամանեցին Ռոուզ Բոուլ, որի «Մարիոթ» հյուրանոցում հանգրվանել էին կոլումբիացի ֆուտբոլիստները: Բարձրաստիճան հյուրերը գիշերեցին հենց նույն հյուրանոցում: Սակայն նրանց այցելությունը չփրկեց թիմին: Չնայած խաղի նախօրեին մարզիչ Հերնան Դարիո Գոմեսը հայտարարել էր, որ թիմը հանդես կգա նույն կազմով եւ դա կլինի պատասխանն այն կարծիքների, թե իբր թիմում խռովություն կա, սակայն ենց խաղադաշտը ապացուցեց, որ դա ինքնախաբեություն էր, քանի որ [illegible] չէր կայացվել: Անմիջապես էլ կասկած առաջացավ, որ իրոք խլրտում կա Կոլումբիայի հավաքականում, հատկապես, թիմի երկու վաստակաշատ խաղացողներ Ասպրիլյան Իտալիայի «Պարմայից» եւ Վալենսիան Մյունխենի «Բավարիայից», որոնք թիմի հարվածային բռունցքն են, համատեղ դաշտ դուրս չեկան:

1-ին կեսին մասնակցեց Ասպրիլյան, իսկ 2-րդում նրան փոխարինեց Վալենսիան: Երեւում էր, նրանց միջեւ սեւ կատու էր անցել: Խաղադաշտ չէր դուրս եկել նաեւ փորձառու կիսապաշտպան 35-ամյա Գաբրիել Ջեյմի Գոմեսը: Խաղից առաջ հյուրանոցում ֆաքս էր ստացվել, որ եթե նա մասնակցի հանդիպմանը, ապա իր տունը կպայթեցվի: Գոմեսին սպառնացել են նաեւ հեռախոսով, որ խաղին մասնակցելու դեպքում իրեն կսպանեն: Գոմեսը հրաժարվեց խաղից, իսկ ավագ մարզիչ Ֆրանսիսկո Մատուրանան նույնիսկ խորհում էր խաղադաշտ դուրս չբերել թիմին:

Այս ամենից պարզ էր, որ առաջնության ֆավորիտներից մեկը դեռ խաղից առաջ դատապարտված էր անհաջողության: Այո, Ռումինիայի հավաքականից պարտությունը հոգեբանական տեսակետից շատ ծանր եղավ Կոլումբիայի հավաքականի համար, որն արագորեն փլվեց: Ցավոք, այդպես է ֆուտբոլը. թիմ ստեղծելու համար տարիներ են պետք, իսկ փլվելը րոպեների հարց է:

Այդ օրը լեփ-լեցուն էր Լոս Անջելեսի «Ռոզ Բոուլ» հսկան, որը տեղավորում է 102 հազար հանդիսական: 1-ին անգամ ականատես եղա, որ ամերիկացի ֆուտբոլասերներն էլ ջերմեռանդ են եւ ամենեւին չեն զիջում եվրոպացիներից: Ինչ էլ որ լինի, ԱՄՆ-ի հավաքականի հաղթանակը օրինաչափ էր: Թիմը զերազանցեց ինքն իրեն: Դա մի իսկական հրավառություն էր: Քիչ չէին Կոլումբիայի թիմի երկրպագուները, սակայն նրանք կորել էին առանց բացառության յուրաքանչյուրի ձեռքում ունեցած ԱՄՆ-ի պետական դրոշի կարմիր-կապույտ ալեկոծության ծովում: Երբ ժամանակը սպառվեց, կարծես թե հրաբուխ ժայթքեց մարզադաշտում, նոր երկրաշարժ եղավ Լոս Անջելեսում: ԱՄՆ-ի հավաքականը պատմական հաղթանակ տարավ, 1-ին անգամ դուրս եկավ 1/8-րդ եզրափակիչ:

Դա հաղթանակ էր, պետական հաղթանակ, որ ԱՄՆ-ի հավաքականի ֆուտբոլիստները խաղից հետո իրենց երկրի դրոշներով պտույտ էին կատարում տրիբունաների դիմաց, խանդավառության նորանոր ալիքներ առաջացնելով տրիբունաներում:

«Հրաշքների ես չեմ հավատում:

Մեր տղաները շատ լավ խաղացին, բայց մեզ մեծապես օգնեցին նաեւ մարզասերները», խաղից հետո ասաց ԱՄՆ-ի սերբ մարզիչ Բորա Միլուտինովիչը:

ԱՄՆ հավաքականի մարզիչ Միլուտինովիչ

Ժամանակից շուտ հաջորդ փուլ դուրս եկավ նաեւ Շվեյցարիայի հավաքականը, որը համոզիչ հաղթանակ տարավ Ռումինիայի հավաքականի նկատմամբ: Երեւում է, որ վերջինս էլ չդիմացավ 1-ին տուրում Կոլումբիայի հավաքականի նկատմամբ տարած պերճաշուք հաղթանակի հոգեբանական ծանր բեռին: Շվեյցարիայի թիմում տոն են տալիս այն ֆուտբոլիստները, որոնք հանդես են գալիս Գերմանիայի բունդեսլիգայի թիմերում: Վերջին խաղում խփած 4 գնդակներից երեքը բաժին են հասնում գերմանական ֆուտբոլային փորձառություն ունեցողներին:

ՖԻՖԱ-ի պատասխանատուները դժգոհ են մրցավարներից: Նրանք սպառնացել են, որ եթե այդպես շարունակվի, ապա շատերը ժամանակից շուտ տուն կմեկնեն: ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Ժոզեֆ Բլատերը թեեւ ոչ մի մրցավարի անուն չտվեց, սակայն ասաց, որ նրանք շատ վատ են կատարում իրենց պարտականությունները: Արգենտինա-Հունաստան (մրցավար Արթուր Էյնջլս, ԱՄՆ) խաղն անցավ կոշտ պայքարում: Ֆուտբոլիստները իրար հաճախ էին հարվածում: Բոլորից շատ տուժեց Դիեգո Մարադոնան: Իտալիա-Իռլանդիա խաղում (Վան Դեր Էնդե, Հոլանդիա) հաճախ էին հարվածում Ռոբերտո Բաջջոյին (Իտալիա), իսկ Բրազիլիա-Ռուսաստան խաղում (Լիմ Կեն Չոնգ) անընդհատ կրակի տակ էր Ռոմարիոն (Բրազիլիա):

ՖԻՖԱ-ի ժողովը կորոշի, թե մրցավարներից ովքեր կմնան եւ ովքեր ժամանակից շուտ տուն կմեկնեն: Արդյունքները կհրապարակվեն առաջիկա երկուշաբթի:

Բլատերը նաեւ հայտնել է, որ դիտելով բոլոր 24 թիմերի խաղերը, իր վրա ամենամեծ տպավորությունը թողել են Նիգերիայի եւ Բրազիլիայի հավաքականները, որոնք չեմպիոնի կոչման ամենաիրական հավակնորդներն են: Սակայն հեռուն գնացող հետեւություններ անելը խաբուսիկ է, քանի որ սովորաբար հաջորդ փուլերից սկսած թիմերն այլ հատկանիշներ են դրսեւորում:

Իտալիայի հավաքականը շատ կարեւոր հաղթանակ տարավ Նորվեգիայի հավաքականի նկատմամբ, այն էլ 10 խաղացողով, եւ «E» խմբում իրավիճակը սրվեց:

Հետաքրքիր հետաքրքրություն են առաջացնում «B» խմբի Բրազիլիա-Կամերուն եւ «D» խմբի Արգենտինա-Նիգերիա հանդիպումները: Հայտնի է, որ աֆրիկյան ֆուտբոլը զգալի առաջընթաց է ապրել եւ լատինամերիկյան ամենաուժեղ-նակավոր թիմերի հետ խաղերում կբացահայտի նրանց իսկական արժեքները:

ԱՄՆ-94

Դիեգո Մարադոնա. «Երազած խաղ խաղացինք»

Արգենտինա-Հունաստան խաղից հետո հարցազրույց տեղի ունեցավ Դիեգո Մարադոնայի հետ.

– Շատերն ասում են, որ դուք պատրաստ չեք աշխարհի առաջնությանը:

– Մամուլն ինձ սպանեց, բայց ես իմ 1-ին խաղով եւ նվիրվածությամբ պատասխանեցի նրանց հարցերին: Ես այստեղ երջանիկ եմ, քանի որ ինձ հետ են հայրս, մայրս եւ կինս:

– 2-րդ կեսում դուք ավելի աշխույժ էիք:

– Այն մարդը, որ ինձ հսկում էր, 2-րդ կեսում այնտեղ չէր:

– Արգենտինան կհասնի՞ եզրափակիչ:

– Արգենտինան առաջնությունը սկսեց գերազանց, բայց գլխավոր իրադարձությունները դեռ առջեւում են:

– Ի՞նչ կասեք ֆուտբոլասերների մասին:

– Ծափահարությունները շատ էին եւ ամեն ինչ լավ էին անում:

– Ո՞րն է ձեր թիմի գլխավոր հատկանիշը:

– Անհատականությունը:

– Իսկ իտալացիների մասին...

– Նրանք մեծ երկրպագուներ են եւ այստեղ ինձ շատ ոգեւորեցին ու ստիպեցին զգալ ինձ ինչպես տանը:

– Աշխարհի առաջնության ընթացքի մասին ի՞նչ կասես:

– Առայժմ ամեն ինչ հրաշալի է:

– Ի՞նչ կասեք ձեր երկրպագուներին:

– Ոտքերդ ամուր պահեք: Մենք երազած խաղ խաղացինք, բայց դա դեռ սկիզբն է: Շատ հավանական է, որ հետագայում էլ ավելի լավ խաղանք: Ես բոլոր արգենտինացիներին կուզեի գրկել:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Կամերունցի ֆուտբոլիստները սպառնում են

Կամերունի հավաքականի ֆուտբոլիստները սպառնացել են իրենց ղեկավարներին, որ Բրազիլիայի դեմ չեն խաղա, եթե խոստացված գումարները չստանան: Խուճապի մատնված Կամերունի կառավարությունը սպորտի նախարար Բեռնարդ Մասուցիի հետ չորեքշաբթի օրն ուղարկել է 535 հազար դոլլար: Դրանով ֆուտբոլիստները չեն գոհացել եւ ֆաքս են ուղարկել երկրի նախագահ Պոլ Բիյային, պահանջելով, որ անմիջապես 400 հազար դոլլար էլ ուղարկվի: Կամերունի հավաքականի մարզիչ ֆրանսիացի Անրի Միշելն ասել է, որ առանց շահագրգռվածության եւ Շվեդիայի հետ ոչ-ոքի (2-2) խաղալուց հետո ֆուտբոլիստների համար շատ դժվար է կենտրոնանալ:

Հույներին առաջարկում են անցնել կերուխումի

Արգենտինայի հավաքականին 0-4 հաշվով զիջելուց հետո Հունաստանի հավաքականին հեգնանքով խորհուրդ են տալիս սեղանին դնել հունական օղի ու պանիր եւ անցնել խրախճանքի: «Չէի սպասում, որ իմ խաղացողներն այդքան շատ պիտի վախենային արգենտինացի ֆուտբոլիստներից: Ընդմիջմանը ես ասացի, որ պետք է լուրջ խաղալ եւ կանգնեցնել նրանց հիացմունքը: Ճիշտ է, ես քաջ գիտեի, որ կպարտվենք, սակայն ուզում էինք աշխարհին ցույց տալ, որ չենք վախենում տիտղոսակիրներից», ասել է Հունաստանի հավաքականի մարզիչ Ալկետ Պանագուլիասը: Այլ կարծիքի էր կիսապաշտպան Նիկոս Նիոպլիասը, «Արգենտինայի հավաքականը գերազանց թիմ է: Մենք նրանից չէինք վախենում, բայց պետք է խոստովանել, որ ֆուտբոլային բոլոր առումներով նրանք մեզնից մի քանի տարով առաջ են: Այնուամենայնիվ հույսերով ենք նայում առաջիկա երկու խաղերին»:

«Մաստեր Կարդի» մրցանակը

Աշխարհի 15-րդ առաջնությունում լավագույն ֆուտբոլիստի եւ գլխավոր ռմբարկուի մրցանակներից բացի, ինչպես հայտնի է, սահմանվել է նաեւ լավագույն դարպասապահի համար Լեւ Յաշինի անվան մրցանակը: Իսկ «Մաստեր Կարդ» հանրահայտ ընկերությունը մրցանակներ է տալիս մարզական լրագրողների եւ մեկնաբանների կողմից որոշվող ամեն հանդիպման լավագույն խաղացողին: Առաջին մրցանակը բաժին հասավ Յուրգեն Կլինսմանին, որը ճանաչվեց Գերմանիա-Բոլիվիա հանդիպման լավագույն խաղացող: Իսպանիա-Հարավային Կորեա խաղում աչքի ընկավ Գոյկոեչեան: Բրազիլիա-Ռուսաստան մրցավեճում լավագույնը Ռոմարիոն էր: «Մաստեր Կարդը» յուրաքանչյուրին տալիս է 1000-ական դոլլար, իսկ կիսաեզրափակիչում եւ եզրափակիչում աչքի ընկածները կստանան համապատասխանաբար 2,5 եւ 5 հազարական դոլլար:

Կթույլատրվի ջուր խմել

Շատ թիմերի ղեկավարներ վախենում էին, որ ֆուտբոլիստներին թույլ չի տրվելու ջուր խմել խաղերի ընթացքում, սակայն ՖԻՖԱ-ի մամուլի պատասխանատուներից Կվիդո Տոգնոնին ասաց, որ ֆուտբոլիստներին թույլատրվելու է ջուր խմել այնքան ժամանակ, քանի դեռ նրանք գտնվում են եզրային գծի մոտ: «Մենք թույլ չենք տա շշերը դաշտ նետել եւ դրանք նետել դաշտ, բայց թույլ կտանք հեղուկից օգտվել»:

ԵՐԵՎԱՆ

Տեղի ունեցավ ՀԱՊԿ-ի հիմնադիր ժողովը

ԱՐԱՄ ՄԻՐՏՉՅԱՆ

Երեկ «Հրազդան» կինոթատրոնի դահլիճում տեղի ունեցավ Հայաստանի Ազգային պարալիմպիկ կոմիտեի ստեղծման հիմնադիր համաժողովը, որում այն հռչակվեց որպես հասարակական կազմակերպություն: ՀԱՊԿ-ի ծրագրի մեջ է մտնում հաշմանդամային սպորտի զարգացումը Հայաստանում, տարբեր թիմերի միավորումը, հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանությունը: Առաջնակարգ խնդիրն է Միջազգային Պարալիմպիկ կոմիտեի անդամակցումը: Երեկվա նիստի օրակարգում էին ՀԱՊԿ-ի կանոնադրության ընդունումը, նախագահի եւ նախագահության անդամների ընտրությունները: Ներկա էին ՀԱՊԿ-ի 72 անդամներ: Կազմակերպության նշանաբանն է Միտք, Մարմին, Հոգի:

digitised by A.R.A.R.@

Օրվա հետքերով

ՀԱՅ ԴԱՏ

Պիեռ Լելուշը պահանջում է ճանաչել հայերի ցեղասպանությունը

Ֆրանսիայի գոլիստական կուսակցության ղեկավար Ժակ Շիրակի դիվանագիտական խորհրդատու եւ Ազգային ժողովում Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության խմբի փոխնախագահ Պիեռ Լելուշն օրերս Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեին հղած գրավոր հարցադրման մեջ ընդգծել է, որ «հայ ժողովրդի 1915 թ. ցեղասպանությունը Ֆրանսիայի կողմից պաշտոնապես որեւէ ձեւով չի ճանաչվել», հայտնում է ՀՅԴՄ Փարիզի հունիսի 18-ի տեղեկագիրը: Լելուշը գտնում է, որ «վերջերս որոշ պաշտոնյաների կողմից հայերի ցեղասպանության ժխտման միտումն այսօր ավելի քան երբեւէ հրատապ է դարձնում մեր աշխարհամասի պատմության այդ ողբերգական պահի անվիճելի ճանաչումը ժողովրդավարական մեծ պետությունների եւ առաջին հերթին Ֆրանսիայի Հանրապետության կողմից»: Ահա թե ինչու «Ֆրանսիայի հեղինակության ու վարկի համար էական է, որ մեր երկիրը վերջ տա իր լռությանը եւ իր հերթին ճանաչի հայերի ցեղասպանությունը»: Լելուշի կարծիքով, այդ ճանաչումը չէր ենթադրի ժամանակակից Թուրքիայի դատապարտում, այլ ընդհակառակը «կնպաստեր թուրքերի եւ հայերի միջեւ տեւական խաղաղության հաստատմանը նպաստելու մեր կամքը»:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Ինչպե՞ս կարող է «մարսել» Ռուսաստանը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը Սպիտակ տանն ընդունեց Ռուսաստանի կառավարության նախագահ Վիկտոր Չեռնոմիրդինին, որը գլխավորում է Ռուսաստանի պատվիրակությունը տնտեսական ու տեխնոլոգիական համագործակցության ռուսաստանա-ամերիկյան միջկառավարական հանձնաժողովի նստաշրջանում:

«Նախագահը գոհունակություն հայտնեց Ռուսաստանի տնտեսական բարեփոխումների զարգացման առթիվ, որոնց բախտը ԱՄՆ-ում տագնապ էր հարուցել անցյալ տարվա վերջին եւ ընթացիկ տարվա սկզբին», ասեց Սպիտակ տան մամլո քարտուղար տիկին Դի Դի Մայերսը: Վիկտոր Չեռնոմիրդինի եւ Արժույթի համաշխարհային հիմնադրամի կարգադրիչ տնօրեն Միշել Կամդեսյուի զրույցի ընթացքում քննարկվեցին Ռուսաստանում իրագործվող բարեփոխումների ընթացքը եւ Մոսկվայի տնտեսական կայունացման քաղաքականությունը: Առաջիկա ամռան ամիսներին հիմնադրամը մտադիր է ուշիուշով ուսումնասիրել Ռուսաստանին ստանդարտ վարկ (ավելի քան երեք միլիարդ դոլլար) հատկացնելու հնարավորության հարցը, որի հիմնական պայմաններից մեկը Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության կողմից հաջորդ տարվա բյուջետային կուրս նախագծի մշակումն է: Կանգ առնելով Ռուսաստանին ցույց տրվող արտաքին օգնության խնդիրների վրա, Վիկտոր Չեռնոմիրդինը նշեց, որ արդեն անցել է այն ժամանակաշրջանը, երբ երկրին հարկավոր էր ԱՄՆ-ի ուղղակի ու շռայլ աջակցությունը, եւ այժմ օրակարգում դրված է այն հարցը, թե ինչպես փոխշահավետ համագործակցություն կազմակերպել: Օտարերկրյա տեւական կապիտալ ներդրումների պահանջը հսկայական է՝ տարեկան շուրջ 15–20 միլիարդ դոլլար: Այլ խոսքով, առաջիկա 15 տարվա ընթացքում Ռուսաստանը ի վիճակի է «մարսել» արտասահմանից, նախեւառաջ ԱՄՆ-ից ստացվող մոտ 300 միլիարդ դոլլար:

Չեռնոմիրդինը անհանգստություն հայտնեց երկկողմ առեւտրի զարգացման ճանապարհին ԱՄՆ-ում դեռեւս գոյություն ունեցող որոշ խոչընդոտների կապակցությամբ: Նա մասնավորապես նշեց այն փաստը, որ Ռուսաստանին մինչեւ այժմ առավել նպաստավոր կարգավիճակ չի տրամադրված ԱՄՆ-ի հետ կատարվող առեւտրում:

ԱՇԽԱՐՀ

Ռուս լրագրողները հաստատեցին իրենց կանոնադրությունը

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: Այստեղ ավարտված ռուս լրագրողների կոնգրեսը հաստատեց մասնագիտական էթիկայի կանոնադրության նախագիծը, որը խմբագրական կոլեկտիվներ կուղարկի անհատական ստորագրման համար: Կանոնադրությունը կդառնա մասնագիտական գործունեության յուրատեսակ բարոյագիտական հիմք, եւ այն ստորագրած յուրաքանչյուր լրագրող կամովին կպարտավորվի բարեխղճորեն աշխատել, անշեղորեն կատարել ռուսաստանցիների հավասար ու լիակատար տեղեկատվության սահմանադրական իրավունքը:

Դաշնության խորհրդի նախագահ Վլադիմիր Շումեյկոյի խոսքերով, որը ելույթ ունեցավ կոնգրեսում, «չորրորդ իշխանության» այդ քայլը վկայում է, որ «ժողովրդավարությունը շարունակվում եւ ամրապնդվում է»: Նա հավաստեց, որ Դաշնության խորհուրդը հ[...]ղես է գալիս պետական կառույցներից զանգվածային լրատվության միջոցների լիակատար անկախության օգտին: Շումեյկոն նաեւ այն կարծիքը հայտնեց, որ պետությունը պետք է մամուլին տա հարկային արտոնություններ:

Կոնգրեսի մասնակիցները պաշտպանեցին հուլիսի 1-ին «Ոչ՝ ֆրեական ահաբեկչությանը» համառուսաստանյան ձեռնարկում անցկացնելու «Մոսկովսկիե նովոստի» թերթի խմբագրության նախաձեռնությունը: Նրանք ընդունեցին Ռուսաստանի նախագահին եւ կառավարությանն ուղղված դիմում, որով պահանջվում է խիստ վճռական միջոցներ ձեռնարկել ռուսաստանցիներին հանցագործներից պաշտպանելու համար:

Ամերիկյան տեսակետ ռուսական ներկայության մասին

Մ. Նահանգների պետքարտուղարության մամլո բաժանմունքը հրապարակել է նախկին խորհրդային հանրապետություններում Ռուսաստանի զինվորական ներկայության մասին ամերիկյան պաշտոնական տեսակետը, հարց ու պատասխանի ձեւով:

– Ո՞րն է Մ. Նահանգների քաղաքական կեցվածքը ԱՊՀ երկրներում ռուսական զինվորական միջամտության հանդեպ: Նման միջամտությունը պե՞տք է ծավալապաշտության միջոց նկատենք:

– Խ. Միության փլուզումից հետո Մ. Նահանգների հիմնարար նպատակներից մեկը եղել է նորանկախ երկրների զետիշխանության, անկախության եւ տարածքային ամբողջականության թիկունք կանգնելը: Ռուսները առանձին խոսակցություններում թե հրապարակային կերպով իրենց կառչածությունն են հայտնել միեւնույն սկզբունքներից: Մեր կարծիքով, Ռուսաստանից դուրս ռուսական զինվորական ներկայության որեւէ փաստ ընդունելի է միայն տվյալ երկրի ազատ կամքով արտահայտված համագործակցության պայմաններում եւ միայն այն պայմանով, որ այդ ուժերը գործեն բացառապես միջազգային նորմերի եւ չափանիշների համապատասխանությամբ, ինչպիսիք են ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԽ-ի նորմերն ու չափանիշները:

ԵՐԵՎԱՆ

Ուսանողներն անցկացրին իրենց համագումարը

Երեկ Երեւանում տեղի ունեցավ հանրապետական ուսանողական խորհրդի հիմնադիր համագումարը, որին մասնակցեցին հանրապետության բուհերի ուսանողական խորհուրդների ներկայացուցիչները: Ելույթները հիմնականում ծավալվեցին ուսանողական խորհրդի կանոնադրության շուրջ: Օրակարգի երկրորդ հարցով նախատեսվում էին ուսանողական խորհրդի ընտրությունները: Ուսանողներն անդրադարձան նաեւ բուհերի, սննդի, տրանսպորտի, հանրակացարանների, ազատ ժամանցի եւ այլ խնդիրների: Համագումարի աշխատանքներին մասնակցում էր եւ ելույթ ունեցավ ՀՀ փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը, որն իր խոսքում նշեց, թե հանրապետության իշխանությունները մինչեւ հիմա բավարար ուշադրություն չեն դարձրել երիտասարդության հիմնախնդիրներով: Փոխնախագահը նաեւ նշեց, թե երիտասարդության հարցերով զբաղվող գերատեսչություններն այսուհետ պետք է լրջությամբ մոտենան ուսանողների խնդիրներին: Համագումարին ներկա էին նաեւ ՀՀ Գ.Խ. նախագահի տեղակալ Արտաշես Թումանյանը եւ ՀՀ բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարար Վարդգես Գնունին:

Նվազել է լոկ մեկուկես անգամ

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Մեկուկես անգամ՝ ահա այսքան է այսօր Հայաստանում «կոռում» գործազրկության նպաստը, որն ամսական կազմում է 256 դրամ: Վիճակագրական տվյալներով, առ 1-ը հունիսի 1994 թ. հանրապետությունում գրանցված էին 111,5 հազար գործազուրկ, ընդ որում նրանց գերակշիռ մեծամասնությունը՝ 70,7 հազարը (63,4 տոկոս) կանայք են: Ինչպես նշում են մասնագետները, հանրապետությունում գործազուրկների թիվն անցյալ տարվա համեմատությամբ 1,3 անգամ ավել է, իսկ ամբողջությամբ վերցրած գործազրկության մակարդակը (գործազուրկների տեսակարար կշիռը տնտեսապես ակտիվ բնակչության ընդհանուր թվի մեջ) 1994 թ. մայիսին կազմել է 7,0 տոկոս եւ անցյալ տարվա համեմատությամբ ավելացել 1,8 կետով:

Եղանակը Հայաստանում

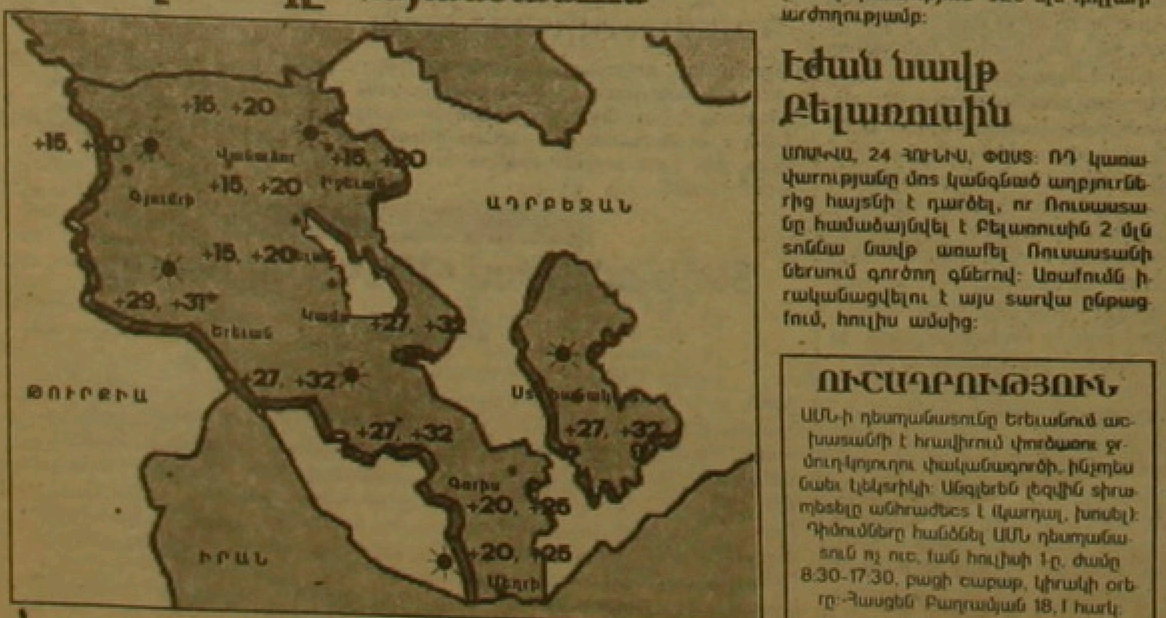

ՏԱՄԱՌՈՏ

Ռումինիան միջուկային ծրագիր չունի

ԲՈՒԽԱՐԵՍՏ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռումինիան միջուկային զենք չունի եւ այդպիսին ստեղծելու հետազոտական ծրագիր չի իրականացնում, հինգշաբթի կայացած մամլո ասուլիսում հայտարարեց երկրի ազգային պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչ Ելենա Օլարիուն: Այդ խնդիրն արծարծվել էր Ռումինիայի ազգային պաշտպանության նախարար Գեորգե Տինկայի վերջերս ԱՄՆ կատարած այցի ընթացքում: Մենք հաստատում ենք, որ Ռումինիան պատրաստ է կատարել այն բոլոր պայմանները, որ վերաբերում են միջուկային սպառազինությունների արգելմանը, ընդգծեց զինվորական գերատեսչության ներկայացուցիչը:

Համաշխարհային բանկի նոր փոխառությունները Ռուսաստանին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի եւ Համաշխարհային բանկի նախագահ Պրեստոնի բանակցությունների արդյունքում Ռուսաստանը Համաշխարհային բանկից կստանա եւս չորս փոխառություն՝ 820 մլն դոլլարի արժողությամբ:

Էժան նավթ Բելառուսին

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: ՌԴ կառավարությանը մոտ կանգնած աղբյուրներից հայտնի է դարձել, որ Ռուսաստանը համաձայնվել է Բելառուսին 2 մլն տոննա նավթ առաքել Ռուսաստանի ներքում գործող գներով: Առաքումն իրականացվելու է այս տարվա ընթացքում, հուլիս ամսից:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ-ի դեսպանատունը Երեւանում աշխատանքի է հրավիրում փորձառու ջրմուղ-կոյուղու փականագործի, ինչպես նաեւ էլեկտրիկի: Անգլերեն լեզվին տիրապետելը անհրաժեշտ է (կարդալ, խոսել): Դիմումները հանձնել ԱՄՆ դեսպանատան ոչ ուշ, քան հուլիսի 1-ը, ժամը 8:30-17:30, բացի շաբաթ, կիրակի օրերը: Հայգեն Բաղրամյան 18, 1 հարկ:

Բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Էդուարդ Երվանդի Ղանիեցյանը բուժում է մաշկային հիվանդություններ, կոսմետիկ արատներ եւ միզասեռական ուղիների բորբոքումներ:

Հասցեն. Մետրոպոլիտենի «Բարեկամություն» կայարան. Կոմիտասի 12 բն. 8 Հեռ. 23-76-67, 25-87-50:

ժամերը՝ երեքշաբթի, հինգշաբթի, ժ. 17-19, շաբաթ, կիրակի ժ. 11–14:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությունը վաճառում է

1. Ավստրալիական կարագ (BUttery Blend) 10 կգ-անոց տուփերով, գինը 580 դրամ 1 կգ-ի համար
2. Ուկրաինական կարամել 8 տեսակի, գինը 520 դրամ 1 կգ-ի համար
3. Վրացական քաղցր հյութ լիմոնի էսենցիայով (200 գրամանոց ապակյա բանկայով), գինը 50 դրամ 1 բանկայի համար: Նվազագույն քանակը 100 բանկա

Հեռ. 52-49-68 58-39-96

Կանանց եւ անչափահասների Աբովյանի դաստիարակչական գաղութում հունիսի 25-ին անց է կացվելու ծաղկի, գեղեցկության տոն՝ նվիրված ՄԱԿ-ի հայտարարած ընտանիքի տարվան: «Այդ քաղցր բառը՝ ընտանիք» միջոցառման ծրագրում նախատեսված է բնական հազվագյուտ ծաղիկներով ծաղկահարդարման մրցույթ (ազատազրկված կանանց մասնակցությամբ), ինչպես նաեւ երաժշտություն, հումոր: Ներկա կլինեն բազմաթիվ հյուրեր:

Միջոցառման տեսագրությունը կարող եք դիտել հայկական հեռուստատեսությամբ:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 10 000. Պատվեր 1789. Ստորագրված է տպագրության՝ 24. 06. 1994 Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@